

ÇED'in Ötesine Neden Geçmeliyiz?

Baran BOZOĞLU

www.baranbozoglu.com

@baran_bozoglu

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

- İlk defa **ABD'nin 1969 yılında** yayımladığı Ulusal Çevre Politikası Kanunu'nda yer almıştır. Bu kanunda tesislere izin verilmesi sürecinde faaliyetlere dair bilgi sağlanması amacıyla “çevresel etki bildirim” (Environmental Impact Statement) yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Bu bildirimde, günümüzün ÇED raporlarının içeriğini oluşturan önemli başlıkların da yer alması zorunluluğu yine kanunda ifade edilmiştir.
- Avrupa Birliği'nde ise ÇED kavramının ete kemiğe büründüğü yıl **1985'dir.** 85/337/EEC numaralı direktif yayımlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Bu düzenleme 3 defa değişikliğe uğramıştır. 2014 yılında da değişiklikler yapılmış ve uyum için 2017 yılına kadar ülkelere süre tanınmıştır.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

- Yeni düzenlemeler ile birlikte Avrupa Birliği daha da ileri bir adım atarak, planlarda ve programlarında (ulaşım, enerji v.b. politikalarında, yatırım programlarında, ulusal, bölgesel ve yerel olarak) **“Stratejik Çevresel Değerlendirmesi”** (güncel tabirle Stratejik ÇED) kavramını mevzuat haline getirerek zorunlu kılmıştır. 2001 yılında yayımlanan 2001/42/EC sayılı Stratejik Çevresel Değerlendirmesi Direktifi geniş ölçekli planlarda yapılacak yatırımların genel olarak değerlendirilmesi ön görmektedir. Bu değerlendirmenin uygunluğuna göre planlar ve programlar hazırlanmaktadır. Böylece, bir bölgede yapılan onlarca faaliyet ve yatırımın o bölge için ne kadar doğru olup olmayacağı en başından belirlenebilmektedir.

ÇEVRE MEVZUATI

- ÇEVRE İZİNLERİ
 - Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği
 - 10.09.2014 | Sayısı : 29115
- ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRME
 - Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği
 - ÇED Yeterlilik Tebliği

ÇEVRE İZNİ

ATIK YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği	RG: 24.08.2011 - 28035
Atık Elektikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 22.05.2012 - 28300
Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği	RG: 31.08.2004 - 25569
Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 30.07.2008 - 26952
Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik	RG: 05.07.2008 - 26927
Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik	RG: 26.03.2010 - 27533
Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik	RG: 06.10.2010 - 27721
Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 19.04.2005 - 25791
Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 18.03.2004 - 25406
Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 14.03.1991 - 20814
Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği	RG: 23.01.2010 - 27471
Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik	RG: 30.12.2009 - 27448
Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği	RG: 25.11.2006 - 26357
Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkındaki Yönetmelik - Ekler	RG: 27.12.2007 - 26739
Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 14.03.2005 - 25755
Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 22.07.2005 - 25883

16 yönetmelik...

ÇEVRE İZİNİ

DENİZ VE KIYI YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esasalarına Dair Kanunun Uygulama Yönetmeliği - Ekler	RG: 21.10.2006 - 26326
Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esasalarına Dair Kanun Kapsamında Mal ve Hizmet Alımına İlişkin Yönetmelik	RG: 26.04.2006 - 26150
Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 26.12.2004 - 25682
Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği	RG: 09.01.2006 - 26048

HAVA YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bazı Akaryakıt Türlerindeki Kükürt Oranının Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik	RG: 06.10.2009 - 27368
Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliği	RG: 08.06.2010 - 27605
Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği	RG: 04.06.2010 - 27601
Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü İle Benzin ve Motorin Kalitesi Yönetmeliği	RG: 30.11.2013 - 28837
Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği	RG: 06.06.2008 - 26898
Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği	RG: 07.02.2009 - 27134
İyonlaştırıcı Olmayan Radyasyonun Olumsuz Etkilerinden Çevre ve Halkın Sağlığının Korunmasına Yönelik Alınması Gereken Tedbirlere İlişkin Yönetmelik	RG: 24.07.2010 - 27651
Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Yönetmeliği	RG: 19.07.2013 - 28712
Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği	RG: 03.07.2009 - 27277

13 yönetmelik...

15 Yönetmelik...

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik
Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik

RG: 12.11.2008 - 27052
RG: 17.05.2014 - 29003

KİMYASALLAR YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Bazı Tehlikeli Maddelerin, Müstahzarların ve Eşyaların Üretimine, Piyasaya Arzına ve Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar Hakkında Yönetmelik RG: 26.12.2008 - 27092
Kimyasalların Envanteri ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik - Ekler RG: 26.12.2008 - 27092
Maddelerin ve Karışımların Fiziko-kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik - Ekler RG: 11.12.2013 - 28848
Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik - Ekler RG: 11.12.2013 - 28848
Tehlikeli Maddelere ve Müstahzarlara İlişkin Güvenlik Bilgi Formlarının Hazırlanması ve Dağıtılması Hakkında Yönetmelik RG: 26.12.2008 - 27092

SU VE TOPRAK YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik RG: 27.10.2010 - 27742
Çevre Kanununun 29. Maddesi Uyarınca Atıksu Arıtma Tesislerinin Teşvik Tedbirlerinden Faydalanmasında Uyulacak Usul Ve Esaslara Dair Yönetmelik RG: 01.10.2010 - 27716
Evsel ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik RG: 03.08.2010 - 27661
Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği RG: 08.01.2006 - 26047
Kum Çakıl ve Benzeri Maddelerin Alınması ve İşletilmesinin Kontrolü Yönetmeliği RG: 08.12.2007 - 26724
Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği RG: 31.12.2004 - 25687
Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği (76/464/ AB) RG: 26.11.2005 - 26005
Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik RG: 08.06.2010 - 27605

ÇED YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİKLERİ

22 YILDA 7 ANA DEĞİŞİKLİK....

TOPLAM 18 DEĞİŞİKLİK

07.02.1993

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi : 03.10.2013 | Sayısı : 23784

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi : 07.02.1993 | Sayısı : 21489

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi : 23.06.1997 | Sayısı : 23028

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 13.08.1999 | Sayısı : 23785

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 28. inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 14.04.2000 | Sayısı : 24020

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğine Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 29.09.2000 | Sayısı : 24185

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 26.10.2000 | Sayısı : 24212

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi : 06.06.2002 | Sayısı : 24777

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 18. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 08.10.2002 | Sayısı : 24900

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi : 16.12.2003 | Sayısı : 25318

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 16.12.2004 | Sayısı : 25672

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği - By Law On Environmental Impact Assessment (EIA-2008)

Resmi Gazete Tarihi : 17.07.2008 | Sayısı : 26939

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 19.12.2009 | Sayısı : 27437

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 14.04.2011 | Sayısı : 27905

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 30.06.2011 | Sayısı : 27980

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Resmi Gazete Tarihi : 05.04.2013 | Sayısı : 28609

ÇED YÖNETMELİĞİ

25.11.2014

- 31 MADDE
- EK – 1 ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ UYGULANACAK PROJELER LİSTESİ
- EK – 2 SEÇME-ELEME KRİTERLERİ UYGULANACAK PROJELER LİSTESİ
- EK – 3 ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ GENEL FORMATI
- EK – 4 PROJE TANITIM DOSYASININ HAZIRLANMASINDA ESAS ALINACAK SEÇME ELEME KRİTERLERİ
- EK – 5 DUYARLI YÖRELER

ÇED YÖNETMELİĞİ

- *c) Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED): Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları,*
- *Stratejik ÇED Yönetmeliği taslak...*

ÇED BİR PLANLAMADIR!

ÇED raporu nedeniyle Akkuyu Santrali gecikmeyecek

Enerji Bakanı Taner Yıldız, Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi'nin ilk ünitesinin 2019 yılında devreye alınmasıyla ilgili programda herhangi bir değişiklik olmadığını söyledi. Yıldız, Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi'ne ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu'nu şeklen reddetmesi haberleriyle ilgili olarak, "Rusya Federasyonu'yla kurulan proje şirketinin vermiş olduğu şekli açıdan bazı eksiklikler vardı. Sırf o şekli şartları yerine getirmesi açısından iade edildi. Bayram sonrasında tekrar proje şirketi Çevre Bakanlığı'na müracaatını yapacak" diye konuştu. Akkuyu NGS AŞ de nükleer santrale ilişkin olarak Çevre Bakanlığı'na sunulan ÇED Raporu'nun reddedilmesinin söz konusu olmadığını açıkladı. ■ ANKARA

'Formalite icabı' verilen ÇED onayı iptal edildi

İSMAİL SAYMAZ

İSTANBUL - Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, 11 Ağustos'ta, hukuk süreci devam etmesine rağmen açılışını yaptığı İkizdere'deki Cevizli Hidroelektrik Santrali üretime başlarken, aynı vadideki Dereköy Regülatörü ve Demirkapı HES projesi iptal edildi. Rize İdare Mahkemesi kararında Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 'formalite gereği' Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporları hazırlamakla suçladı.

Rize İdare Mahkemesi, BESS Elektrik A.Ş. tarafından yapımı planlanan Dereköy Regülatörü ve Demirkapı HES projesi için Çevre ve Orman Bakanlığı'nca 15 Mayıs 2008'de verilen 'ÇED Olumlu' kararını iptal etti. Farklı yargı kararlarına, Anayasa'ya, uluslararası ve ulusal ölçekteki yasal düzenlemelere ve İkizdere Vadisi için verilen birlikçi raporuna atıfta bulunan 18 sayfalık kararda, şöyle denildi:

HER PROJESİ BENZER RAPOR: "ÇED raporuna bakıldığında

Rize İdare Mahkemesi, İkizdere'deki Dereköy HES için verilen ÇED olurluğu iptal etti. Gerekçe: ÇED raporları formalite icabı veriliyor. Çevre için asıl önemli konulara bakılmıyor...

formatsal bakış açısıyla yerine getirildiği, diğer bir deyişle projeye başlanılması için prosedürün tamamlandığı görülmektedir. ÇED raporunun bölgede inşa edilen bir çok HES'e ilişkin hazırlanan ÇED raporlarıyla çarşıcı benzerlikleri taşıdığı, bunun da projeye güveni zedelediği, ÇED sürecinde bilinen (atık su, katı atık, toz emisyonlar vb.) çevresel etkiler ve bunlara karşı alınması gereken tedbirlerin proje sahibi kuruluşun benimsediği uygulamalar referans alınarak ir-

Rize İdare Mahkemesi, İkizdere Vadisi'nin incelenmesini, gerekirse sit alanı ilan edilmesini istedi.

delendiği ancak proje sahibinden, çok daha kritik olan çevresel konular üzerinde çalışmasının istenmediği."

DERE YATAĞINDA DEPO: "Dere üzerinde birden fazla kum-çakıl ocağı olmasına karşın idare tarafından havza planlaması yapılmadığı, havzada yapılacak her bir yatırımın birbirinden bağımsız ele alınıp çevresel etkilerinin kendi içlerinde değerlendirildiği, ortaya çıkacak hafriyatın depolanması için düşünülen yerlerin yetersiz olduğu, hatta bir depo alanının dere yatağı

içinde kaldığı, diğer depo alanının ise Karayolları'na ait olduğu, bu vadi içinde depolamanın doğaya ciddi zararlar vereceği."

SIT ALANI İLAN EDİLMELİ: "İyidere Çayı (Kabahor Deresi) ve çevresinin ekolojisinin bozulmuş nitelikli ormanlarla kaplı olduğu, kesilecek ağaç sayısının gerçekçi olmadığı, sucul canlılar için yapılan testlerin gerçeği yansıtmadığı, balık faunasıyla ilgili önemli farklılıklar bulunduğu, can suyu miktarının yetersiz olduğu, klasik

ÇED yaklaşımının yöre için dönülemez zararlar neden olacağı dikkate alınarak, sahanın doğal sit alanı veya doğal park özellikleri yönünden araştırılmasının gerektiği ..."

YARGI KARARLARINA UYULSUN: Derelerin Kardeşliği Platformu Sözcüsü Ömer Şan Rize İdare Mahkemesi'nin kararı için "Bu karar HES'lerin doğal yaşam alanlarımıza vermiş olduğu geri dönüşümsüz zararlar karşısında tarihe geçecek bir manifesto gibi arşivlerimizde yerini alacaktır" dedi.

SANTRALDEN ÖNCE

SANTRALDEN SONRA

Yürüyüş parkuru

İkizdere, santralden önce gürül gürül akan suyuyla Türkiye rafting şampiyonasına ev sahipliği yapıyordu. Santral elektrik üretimine başlayınca İkizdere kurumaya başladı. Artık dereye rafting yapmak imkansız. İkizdere, yatağındaki çakıllarla yürüyüş parkuruna döndü.

BÖYLE KURUTTULAR

Rize'nin doğa harikası İkizdere Vadisi'ne 26 ayrı hidroelektrik santrali kuruluyor.

Deredeki canlıların yaşaması için dere yatağına saniyede 2.8 metreküp su bırakılması gerekiyordu. Cevizlik santrali elektrik üretimine geçti. İddiaya göre santral, dereye saniyede 600 litre su bıraktı. İkizdere'nin 8.5 kilometresi kurudu

HALK DERELERE SAHİP ÇIKTI

Rize'nin İkizdere Vadisi, endemik bitki ve canlı çeşidi açısından dünyanın en önemli 200 vadisinden biri. 64 kilometre uzunluğundaki vadiye elektrik üretimi için 26 Hidro Elektrik Santrali (HES) yapılıyor. Bu santrallerden biri de 4 yıl önce yapımına başlanan Cevizlik HES idi. Yöre halkı "HES'ler derelerimizi kurutacak. Dereye yaşayan canlılar ve doğa yok olacak" diyerek HES'lerin durdurulması için dava açmıştı.

DERE SUYU TÜNELE ÇEKİLDİ

Vatandaşlar, derenin ve deredeki canlıların varlığını sürdürülebilmesi için yeterli miktarda can suyu bırakılması gerektiğini belirtmişti. Mahkeme, derenin kurumasına ve doğanın zarar görmemesi için santralin dereye saniyede 2.8 metreküp su bırakmasına karar vermişti. Yapımı tamamlanan santral önceki gün deneme üretimine geçti. Santral elektrik üretimi için dere suyunu, yatağından tünellere çekti.

GÜRGEN DE KURUMUŞTU

Bunun üzerine suyu keşilen İkizdere'nin 8.5 kilometrelik bölümü kurudu. Daha önce de Güneysu'daki santralin deneme üretimine geçmesiyle vadi üzerindeki Gürgen dereci de kurumuştur. Derelerin Kardeşliği Platformu Sorumlusu Ömer Şan, "Santrali yapan firma haksızca hıçe sayıyor. Saniyede 2.8 metreküp yerine sadece 600 litre su bırakıyor. Bu suda canlıların yaşaması mümkün değil" dedi. ■ Muhammet KAÇAR/DHA

'Okul zili değil bomba'

Ankara Altındağ'da bir vatandaş TTBİM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na başvurdu. Vatandaş dilekçesinde "Sakin ve huzurlu mahalleimde her gün, her saat başını bomba bulanmamışı insanlık ayıbdır" dedi. Vatandaş, okul zilinde hoparör sisteminin kaldırılmasını klasik zil sistemine geçilmesini istedi.

4.3'lük deprem korkuttu

Sivas Doğanşar'da dün sabah 4.3 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Hafif şiddetteki deprem çevre ilçelerde de hissedildi. Can ve mal kaybının olmadığı depremde vatandaşlar panik yaşamadı.

Yeni isimle çalışmalarını sürdürüyor

Mahkeme durdurunca firma isim deđiřtirdi

RİZE (Cumhuriyet) - Rize'nin Küçükçayır köyünde Ambarlık 1-2 Regülatörü ve HES projesini yapan Redaş firmasının Rize İdare Mahkemesi tarafından proje için yürütme kararı verilmeyi durdurma kararı verilmesi üzerine Ambarlık Enerji Üretim AŞ adını alarak çalışmalarını sürdürdüğü belirtildi.

Derelerin Kardeşliği Platformu Dönem Sözcüsü **Ömer Şan**, proje için Rize İdare Mahkemesi'nin bilirkişi raporu istediğini anımsatarak "Aynı proje için karşımıza bu kez Ambarlık Enerji Üretim AŞ isimli bir firma çıktı. Firmamızın aynı proje için 17 Şubat 2010'da Ankara'da DSİ ile su kullanım anlaşması imzalandığını öğrendik. Söz konusu proje için daha önce Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından, 'ÇED Gerekli Değildir' kararı verilmişti. Mahkeme süreci ile birlikte isim değiştirilerek ortaya çıkan firma için bakanlığın 'ÇED Gerekli' kararı vererek, ÇED süreci başlatması düşündürücüdür" ifadesini kul-

ÇAYELİ'NDE PROTESTO

ÖMER ŞAN

RİZE - Rize'nin Çayeli ilçesine bağlı Senoz Vadisi üzerinde yapımı planlanan ve daha önce Rize İdare Mahkemesi'nin "Yürütmeyi Durdurma" kararı verdiği Uzundere-2 HES projesi için bilirkişi incelemesi yapıldı. Senoz vadisindeki Selin 1-2 HES ve Regülatörü için

landı. Ambarlık 1-2 Regülatörleri ve HES projesi için 16 Temmuz'da Ambarlık köyünde, ÇED toplantısı yapılacağını belirtti Şan, şunları söyledi: "Yargı süreci devam eden bir HES projesi için firma adı değiştirilerek yapılan çalışma-

nın, hukuksal boyutlarını anlamakta güçlük çekiyoruz. Bilirkişi raporu hazırlanmadan firma adı değiştirilerek yapılan bu çalışma, bölge halkını endişeye düşürmüştür. İçme suyu kaynağı olan Paşacukuru ve Taşdere dereleri

bilirkişi incelemesi yapıldığı sırada yöre halkı da HES projelerini protesto etti. "HES'lere hayır" yazalı tişörtler giyen yurttaşlar ve çevreciler, "HES'lere inat yaşasın hayat", "Vaadiniz vademizi kurtarmak olsun", "Büyük düşündük HES'leri istemiyoruz" pankartları taşıdı. Jandarma ekipleri ise protestolar üzerine bölgede geniş güvenlik önlemleri aldı. Karadeniz'de vadi ve dere katliamı yaşandığını belirten Derelerin Kardeşliği Platformu İkizdere temsilcisi **İsmet Ekşi**, bütün hukuksal ve demokratik mücadelelere karşın önceki günlerde deneme üretimine geçen Cevizlik HES projesi nedeniyle İkizdere'nin kuruma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığını anlattı.

üzerindeki bu projenin, hangi rant hesaplarına hizmet ettiği ortadadır. Bu ÇED toplantısında, projeye imza atan, izin veren tüm ilgili ve yetkililerle yapımçı firmayı da protesto ederek bölgemizi terk etmelerini isteyeceğiz."

“HES kızı” Leyla’ya 9 yıl hapis

Erzurum Bağbaşı’nda **Hidro-
elektrik Santrali**’ni (HES) protesto
eylemlerine katıldığı için Tortum
Sulh Ceza Mahkemesi tara-
fından ‘HES çalışma
alanlarında bulun-
mama ve eylemle-
re katılanlara gö-
rüşmeme’ ceza-
sı verilen ve o
dönem 17 ya-
şında olan Ley-
la Yalçinkaya
hakkında bu kez
‘hakaret’, ‘görevi
yaptırmamak için
direnme’ ve ‘kasten
yaralama’ suçlamasıyla
9 yıla kadar hapis cezası iste-
miyle dava açıldı.

Tortum İlçe Jandarma Komu-
tanlığı’nda er olarak vatani görevi-
ni yapan 22 yaşındaki Abdullah
Teke, Cumhuriyet Başsavcılığı’na
verdiği dilekçede, 5 Ağustos 2011
günü Leyla Yalçinkaya’nın attığı
taşla yaralandığını, Er Adil Alde-
mir ise aynı gün kendisine ‘şeref-

CHP’LİLER DE
İZLEYECEK

21 Şubat
günü Tortum
Adliyesi’nde
başlayacak ilk du-
ruşmayı, CHP İs-
tanbul Milletvekili
Melda Onur baş-
kanlığındaki bir heyetin de
izleyeceği belirtildi.

ğini ileri sürdü. Er
Abdullah Teke, 12
Eylül 2011’de Leyla
Yalçinkaya’nın jandarma
aracının yanından geçerken kendi-
sine “o...çocuğu, hayvan oğlu hay-
van, şerefsiz oğlu şerefsiz”
dediğini iddia etti. Leyla Yalçinka-
ya ise hakkındaki suçlamaları ka-
bul etmedi.

Leyla Yalçinkaya’nın avukatı
Ercüment Şenol, bu iddialara
“kargaların bile inanmayacağını”

İnek sattıran HES'te mutlu son

Rize'de yapımı planlanan HES'in ilk bilirkişi incelemesi için ineğini satan, ikincisi için de banka kredisi alan köylü, mahkeme ve Çevre Bakanlığı'nın verdiği "ÇED olumlu" raporunu iptal ettirdi

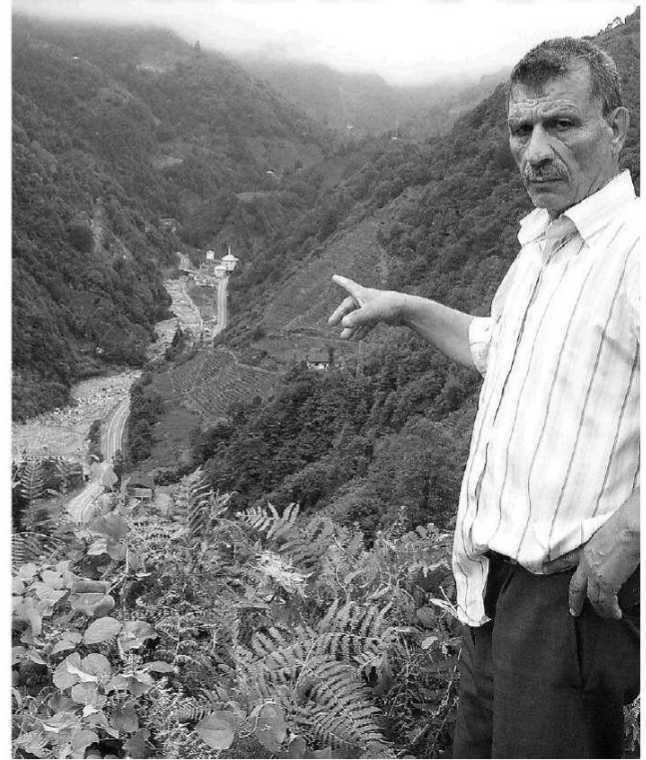
RİZE'DE 300 bin kişinin ihtiyacını karşılayan içme suyu tesislerinin de bulunduğu Salarha Vadisi üzerindeki Küçükçayır Köyü'nde yapımı planlanan Ambarlık Regülatörü ve hidroelektrik santral projesi için dönemin Çevre ve Orman Bakanlığı, 'Çevresel Etki Değerlendirme gerekli değildir' kararı verdi. Bunun üzerine köy sakinlerinden Kazım Delal (69), kararın iptali istemiyle dava açtı. Dava kapsamında yapılacak bilirkişi incelemesi için mahkemenin talep ettiği 4 bin

500 lira masrafı ahırındaki ineğini satarak ödedi. Rize İdare Mahkemesi, bölgede yaptığı bilirkişi incelemesinin ardından Bakanlığın verdiği 'ÇED gerekli değildir' kararını iptal etti.

► BANKADAN KREDİ ÇEKTI

Ancak ilk mahkeme sonuçlanmadan önce dönemin Çevre Bakanlığı aynı proje için 'ÇED gerekli' kararı verdi. ÇED sürecinin ardından Bakanlık, firmanın hazırlattığı ÇED raporunu onayladı. Kazım Delal bu kez de ba-

kanlığın verdiği kararın yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle yeniden dava açtı. Davada yürütmeyi durdurma kararı veren mahkeme, Kazım Delal'den yapılacak ikinci bilirkişi incelemesi için 4 bin 500 lira ödemesini istedi. Delal, paranın bir kısmını çocuklarının birikimlerinden sağladı, bir miktar da bankadan kredi çekerek bilirkişi harcını yatırdı. İki yıldır süren davada Rize İdare Mahkemesi, dönemin Çevre ve Orman Bakanlığı'nın verdiği 'ÇED olumlu' raporunu iptal etti.

Çevre Bakanı Bayraktar, “Kesinlikle izin yok” dedi, 10 MW altı 70 HES projesinin durumu belirsizliğini koruyor... Çevre Bakanlığı bünyesinde, profesyonel denetim ekibi kuruldu

İŞİN İÇİNDEN

İbrahim
EKİNCİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'ın “10 megavat altı HES'lere kesinlikle izin vermeyeceğiz” şeklindeki açıklamasının ardından gözler

bakanlığa ve projelere çevrilmiş durumda. Yasaklama konusunda henüz bir mevzuat çalışması yapılmadı ancak bakanlık denetimde önemli bir adım atma kararı aldı. Uzman personelden geniş ve etkin profesyonel bir denetim ekibi kuruldu. Bu arada, eğer bir yasaklama gelirse bu yasağın başvurusu yapılmış, değerlendirmede olan 10 MW altı 70 HES projesini kapsayıp kapsamayacağı bilinmiyor. Ayrıca 'yürürlük'teki lisanslar kapsamında bulunan 445 projeden henüz başlanmamış veya kurulu kapasite oluşmamış 297 proje bulunuyor. Elektrik Üreticileri Derneği (EÜD) Başkanı Önder Karaduman, “Bakan haklı, destekliyorum. Teksas'ta petrole hücum gibi oldu bu iş. Geç bile kalındı, doğru uygulama gerekli” dedi.

CHP'Lİ ATICI AKKUYU'YU İNCELEDİ:

ÇED beklenirken inşaata başlandı

CHP Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı, ÇED raporu süreci tamamlanmadan Akkuyu Nükleer Santrali'nin inşaatının başladığı iddialarını yerinde araştırmak için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na izin için başvurdu. Verilen izin üzerine Atıcı, Akkuyu Nükleer Santral Projesi'nin bulunduğu bölgeye gitti. Atıcı'yı, Türk bayrağı ile Rus bayrağının birlikte dalgalandığı kapıda, İnşaat Sahası Başkanı Aleksi Petrov ile tercüman karşıladı. Güvenlik Müdürü Panyukov, milletvekili Ayтуğ Atıcı'ya uluslararası anlaşmalar gereğince güvenlik kurallarını anlatarak, sadece kendisi için izin bulunduğunu, içeriye sadece kendisinin alınabileceğini söyledi. Bunun üzerine tek başına

incelemelerde bulundu. Çıkışta açıklama yapan Ayтуğ Atıcı şunları söyledi: "Bize hiç kimse 'Biz daha ÇED raporu almadık, oraya kazma vurmamak' diye yalan söylemesin. İçeride onlarca dozer, 20- 30- 40 sayamadım, o kadar çok kamyon var ki. Kepçeler, dozerler, kamyonlar çalışıyor. Binlerce ağaç kesilmiş. Orada kökleri duruyor. İşte bunlar tipik bir AKP mantığı. Akkuyu NGS şirketi taş ocağı işletiyormuş burada. Bakın buna çocuklar güler, koskoca Akkuyu Nükleer Güç Santrali A.Ş. buraya taşocağı işletmeye mi geldi? Burada şu Rus bayrağının altında konuşmak zul geliyor. Burası benim ülkemin toprağı. Halkın karşı durduğu bir inşaatın yapılması" ■ MERSİN DHA

Yatırım yapmak için ÇED raporu beklenmeyecek

Hükümet, yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik adımları içeren bir torba kanun tasarısı hazırlıyor. Yıl sonuna kadar TBMM'den geçirilmesi planlanan tasarıyla farklı kurumlardan alınan Çevre Etki Değerlendirmesi (CED) tek aşamada toplanacak, işlemlere başlanmasa için ön yeterlilik yeterli olacak.

SELCUK KAPUCU ANKARA, CİHAN

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, özel sektörün taleplerini karşılamak adına Bakanlık koordinasyonunda bir yatırım ortamı mevzuat paketi hazırlayacaklarını söyledi. Madencilik konusunda mevzuat değişikliği yapılacağı vurgulayan Çağlayan, yapılması düşünülen düzenlenimin firmaların Çevresel Etki Değerlendirmesi (CED) raporu beklenmeden faaliyetlere başlanmasına imkan tanıyacağını ifade etti.

Ekonomi Muhabirleri Derneği'nin (EMD) düzenlediği sohbet toplantısında gazetecilerle bir araya gelen Bakan Çağlayan, gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Çağlayan, öntimizdeki leşesine kinde Ar-Ge'ye mahsus bir ekonomi koordinasyon toplantısının yapılacağını, bu toplantıda TÜBİTAK'ın da bir sunumunun olacağını dile getirdi. Verilen tesislerin, belli kurullardan sağlanacağı önemli bir düzenlemenin de gerçekleştirileceğini ifade eden Çağlayan, "Maliye Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, TÜBİTAK, bu konuda sorumlu olan kurumlardan biri." dedi. Demiryollarının bütün OSB'lere ulaşımında sorunların giderilmesini sağlanacağını söyledi.

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, yatırım ortamını iyileştirmek için hazırlanan torba kanunla, Dampa Vergisi ve Harçlar Kanunu'nda bürokratik işlemleri basitleştirerek, zaman kaybını giderici değişiklikler yapacağını söyledi. FOTOGRAF: CİHAN, MEVLUT KARABULUT

torba kanun ile Meclis'ten bir yıl sonuna doğru çıkaracak."

Programda gazetecilerin Koc Grubu'na yönelik Maliye müfettişlerinin yapacağı denetimin sorularına yanıtladı. Çağlayan, bu konuyla ilgili dezentifikasyon yapıldığını, yapılanların şyasi olduğunu düşünmenin yanlış olduğunu kaydetti. Çağlayan, "Bu yapılan denetimler yasaldır, mevzuata uygundur. Diğer taraftan Savunma Sanayii İcra Komitesi'nde konu (MILGEM) görüşülmüş, böyle bir ihalden vazgeçilmiştir. Bu tür olayların birleşmesi bizi yanlışla götürür. Türkiye'de nasıl bakkal Ahmet, OSTİM'de sanayi Mehmet denetleniyorsa, Koc Grubu şirketleri de Sabancı Grubu şirketleri de tüm şirketler de denetime açıktır." ifadelerini kullandı.

Serbest ticaret anlaşmaları haksız rekabete yol açıyor

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Amerikan Şirketler Derneği'nin (AmCham Türkiye/ABFT) 9. kurulus yıldönümünde galasında yaptığı konuşmada, AB'nin diğer ülkelerle serbest ticaret anlaşması müzakeresi yaparken Türkiye'yi masaya çağırmasının haksız rekabete yol açtığını söyledi. Türkiye'nin bugüne kadar 30 ülkeye serbest ticaret anlaşması yaptığını kaydeden Çağlayan, "Ancak AB, Türkiye'yi serbest ticaret anlaşması denetlemesi yapması dışında Türkiye ile iki yönlü müzakereler ve dost olduğunu söyleyen Çağlayan, işi ülke arandıkları ticaret rakamlarına başka ülkelerdeki muhataplarına anlatılmakta zorlandıkları ve dost olduğunu söyledi. ÇED sürecinin 6 ila 9 ay sürdüğünü, bunun da yatırımları geciktirdiğini ifade eden Çağlayan, "Bunun yerine bir ön izin mekanizması düşünülürse, Çevreye ilgili temel kriterleri yerine getiren yatırımcı ÇED rapo-

luyor. Türkiye'de üretilen ürünler, Türkiye'de yatırım yapmış olanların da ürettiği ürünler bu pazarlara girenken gümrük gümrüklerle karşı karşıya kalıyor." diye konuştu. ABD de AB arasında müzakerelere başlanan transatlantik ticaret ve yatırım anlaşmasına da değinen Çağlayan, Türkiye'nin anlaşma dışında kalmasının tek kelimeyle haksızlık olduğunu söyledi. Türkiye'nin ABD ile iki yönlü müzakereler ve dost olduğunu söyleyen Çağlayan, işi ülke arandıkları ticaret rakamlarına başka ülkelerdeki muhataplarına anlatılmakta zorlandıkları ve dost olduğunu söyledi. ÇED sürecinin 6 ila 9 ay sürdüğünü, bunun da yatırımları geciktirdiğini ifade eden Çağlayan, "Bunun yerine bir ön izin mekanizması düşünülürse, Çevreye ilgili temel kriterleri yerine getiren yatırımcı ÇED rapo-

ÇED'i BEKLEMEDEN MADENİ BULACAKLAR

Yeni bir yatırım ortamı mevzuatı hazırlanıyor. Madencilik sektörünün Çevresel Etki Değerlendirmesi (CED) raporunu beklemeyen faaliyetlere geçmesine imkan tanınıyor.

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, özel sektörün taleplerini karşılamak adına Bakanlık koordinasyonunda bir yatırım ortamı mevzuat paketi hazırlayacaklarını bildirdi. Çağlayan, Ekonomi Muhabirleri Derneği'nin (EMD) düzenlediği basın toplantısında gazetecilerle bir araya geldi.

ABD ve Avrupa Birliği (AB) arasında müzakerelere süren serbest ticaret anlaşmasının olası etkileri ile ilgili birçok şey söylendiği dile getiren Çağlayan, anlaşma imzalanmadan etkileri bilmenin mümkün olmadığını söyledi.

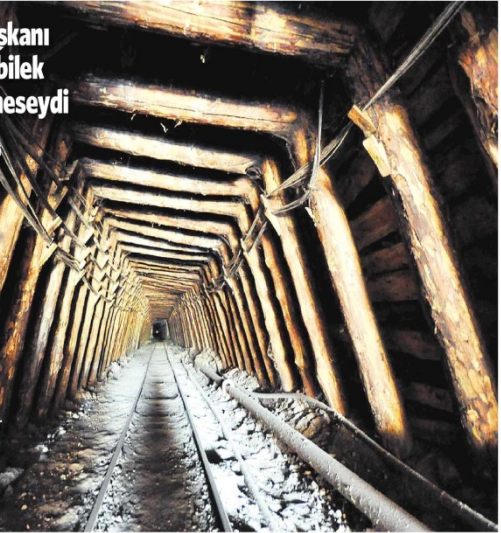
Yatırım ortamını iyileştirmek konusunda yapılan çalışmalar hakkında da konuşan Çağlayan, yatırım ortamının kalitesinin en iyi şekilde artırılması gereken bir dönemden geçildiğini kaydetti. Madencilik konusunda mevzuat değişikliği yapılacağını bildiren Çağlayan, yapılması düşünülen düzenlenimin firmaların Çevresel Etki Değerlendirmesi (CED) raporu beklenmeden faaliyetlere başlanmasına imkan tanıyacağını ifade etti.

Ya rapor olumsuzsa

Hükümetin hazırladığı Torba Yasa'ya da açılan Çağlayan, hükümet olarak yatırımlarda ÇED raporu alması sürecini kısıtlamayı planladıklarını anlattı. ÇED sürecinin yatırımlarda engel haline dönüştüğünü söyleyen Çağlayan, bu kararın çevre aleyhine bir düzenleme anlamına gelmediğini vurguladı. ÇED sürecinin 6 ila 9 ay sürdüğünü, bunun da yatırımları geciktirdiğini ifade eden Çağlayan, "Bunun yerine bir ön izin mekanizması düşünülürse, Çevreye ilgili temel kriterleri yerine getiren yatırımcı ÇED rapo-

Keşke MB Başkanı rakam verip, bilek güreşine girmeseydi

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, sık sık eleştirildiği Merkez Bankası Başkanı Erdem Başçı'ya bu kez ağır yüklendi. Çağlayan, geçtiğimiz hafta dolar kuruna ilişkin rakam açıklayan Başkan Başçı'ya ilişkin olarak "MB Başkanı süreci lisan etti, geri dönüşü vermiyor. Merkez Bankalarının bir saygınlığı vardır. Merkez Bankası dediğin, çekilir köşeye, ama girdiği zaman da ses getirir" dedi. Çağlayan, Başkan Başçı için ayrıca "Daha önce de söyledim, başkanın kur hedefi vermesi doğru değil, keşke bir rakam vermeseydi, bilek güreşine girmeseydi" diye konuştu.

lenmelerine devam edebilmesi adına bir değişiklik planlıyoruz" dedi. Gazetecilerin "Yatırımcı ÇED raporunu beklemeyen yatırım sürecine başlarsa, ardından rapor olumsuz gelirse ne olacak" sorusuna ise Çağlayan, şöyle yanıt verdi: "Bu ÇED dedi hassasiyetten taviz vereceğiz anlamına gelmiyor. Bütün problem şu; çok ciddi yatırımlar yapılmak isteniyor. Ama mevzuat ÇED süreci çok ciddi engel oluşturuyor."

Süre kısalacak

Çağlayan, ÇED raporu alması sürecinin 6 ila 9 ay sürdüğünü, bunun da yatırımları geciktirdiğini ifade eden Çağlayan, "Bunun yerine bir ön izin mekanizması düşünülürse, Çevreye ilgili temel kriterleri yerine getiren yatırımcı ÇED rapo-

cağ düzenleme yapılacağını ifade etti. Adalet Bakanlığı'nun düzenlemelerinin de önemli olduğunu anlatan Çağlayan, "İstanbul Tahkim Merkezi oluşturulması tasarrufla sınırlı anda parlamentoda. Yıl sonuna kadar bu tasarrufla yapılabilecek tasarrufların değerlendirilmesi konusunda mutabakat sağlanabilir" dedi.

BAKKAL AHMET GİBİ KOÇ DA DENETLENİR

MALİYE Bakanlığı'nın Koç Holding'e ait şirketleri yüzlerce vergi müfettişleriyle denetlediği iddialarının sorulmasına üzerine Çağlayan, şu değerlendirmeyi yaptı: "Benim şirketim de çeşitli defalar inceleme yapmasından daha tabii bir şey olmaz. Dezentifikasyon olduğunu söylemem lazım. Koç Grubu, teşviklerle ilgili incelemelerde bakanlığı-

ma geliyor, gerekli zamanlarda gerekli incelemeler yapıyor. Vergi müfettişleri sayısıyla ilgili 500 diyor anımsamam. Yani Maliye'de herkes işi gücü bırakmaya, oraya gidecek. Maliye'nin şirkete, "Seni inceleyeceğiz, izin verir misin?" diye birşey söz konusu olmaz. Bakkal Ahmet nasil denetleniyorsa, sanayici nasil denetleniyorsa, Koç Grubu da Sabancılar da denetime açıktır, denetlenir."

'Madensavar' Başkan Badem: ÇED'e bu kez de ilaç seti!

Ödemiş'te krize neden olan altın madenine karşı direnen Ödemiş Belediye Başkanı Mahmut Badem ÇED toplantısının yapılacağı

köyü karantinaya aldı, köyün tamamı ilaçlandı.

Küçük Menderes Havzası'nın en önemli ilçeleri arasında yer alan Ödemiş'te kurulması planlanan altın-gümtiş madeni nedeniyle yaşanan kriz sürüyor. Abdullah Şentürk'in Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü'nden aldığı izinle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yaptığı başvuru kabul edilmişti. Ödemiş'in doğal güzellikleri

ile bilinen Gölcük Yaylası'nın eteklerinde açılacak maden için yapılacak ÇED toplantısına karşı Badem'den yine direnç geldi.

Belediyeye ait sosyal tesisleri vermeyen, köy meydanında iş makineleri ile kazı yapan Badem bu kez dördüncü ÇED toplantısı için bakanlıktan izin alan şirketin halka kendisini anlatacağı Dolaylar Köyü'nü karantinaya aldı! ÇED toplantısını yapılacağı gün 'halktan gelen şikayet' üzerine köyün tamamı ilaçlandı. İlaçlama nedeniyle köye giriş-çıkışlar geçici süreyle yasaklanırken ÇED toplantısı da iptal oldu.

HALKIN ÇED KARARLARINA İTİRAZI

- ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARINA DAİR DUYURULARIN SAĞLIKLI YAPILAMAMASI NEDENİYLE DAVA AÇMA SÜRELERİ DOLUYOR

Trabzon, Çaykara, Solaklı

Çambaşı HES ÇED gerekli değildir kararı iptal talebi

Ordu, Fatsa, Bolaman

Atilla 1 ve 1 HES ÇED gerekli değildir kararı iptal talebi

Trabzon, Çaykara, Çaykara

Derebaşı HES ÇED gerekli değildir kararı iptal talebi

Kastamonu

Demirci HES ÇED kararı iptal talebi

Manisa, Saruhanlı, Develi

Katı atık bertaraf tesisi ÇED kararı iptal talebi

Rize, İkizdere, Şimşirli

Şimşirli HES ÇED kararı iptal talebi

YENİ ÇED YÖNETMELİĞİ

Madde 12: Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi

- b) Yapılan incelemelerin, hesaplamaların ve değerlendirmelerin yeterli düzeyde veri, bilgi ve belgeye dayandırılıp dayandırılmadığı,

MADDE 19

Yönetmeliğe aykırı uygulamaların durdurulması

- b) "ÇED Olumlu" kararı ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı verildikten sonra, proje sahibi tarafından nihai ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususlara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda söz konusu taahhütlere uyulması için projeye ilgili Bakanlıkça/Valilikçe ~~bir defaya mahsus olmak üzere en fazla doksan gün süre verilebilir.~~ Bu süre sonunda taahhüt edilen hususlara uyulmaz ise yatırım durdurulur. Yükümlülükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.

ACELE

Sayı : 44929946-210.01.01-
Konu : Danıştay Ondördüncü Dairesinin
2015/577 Esas Numaralı Kararı

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 15/01/2016 tarihli ve 1064 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde yer alan Danıştay Ondördüncü Dairesinin 2015/579 esasına kayden açılan davada 13.10.2015 tarihli ve Bakanlığımıza 06.01.2016 tarihinde tebliğ edilen karara istinaden 2577 sayılı Kanununun 28. maddesi uyarınca kararın ifa edilmesi istenmektedir.

Söz konusu karara istinaden 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliğinin 4. Maddesinin 1. Fıkrasının (b) bendinde belirtilen "Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar: Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu, Proje Tanıtım Dosyası hazırlamak ve sunmak, "ÇED Olumlu" kararı alan projelerin inşaat dönemine ilişkin izleme ve kontrol çalışmalarına yardımcı olacak raporlamaları yapmak için gerekli şartları taşıyan kurum/kuruluşları" ifadesinin yürütmesi durdurulduğundan, yeni düzenleme yapılmıyacağı kadar ÇED yeterlik kurum/kuruluşlarıncı, izleme kontrol formlarının sunulmaması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

M.Mustafa SATILMIŞ
Bakan a.
Genel Müdür

Güvenli Elektronik İmza
Aslı İle Aynıdır.
Erol BARIŞ
Teknisyen

Dağıtım :
Gereği :
81 İl Valiliği
Çed Yeterlik Kurum Kuruluşları
Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi
Dairesi Başkanlığı

Bilgi :
Hukuk Müşavirliği
Endüstriyel Yatırımlar Çed Dairesi Başkanlığı
Altyapı Yatırımları Çed ve Stratejik Çevresel
Değerlendirme Dairesi Başkanlığı
Çed İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı

Telefon No: 3124101981 Faks:
E-Posta: ozdemir.boran@csb.gov.tr İnternet Adresi: www.csb.gov.tr

Bilgi için: Özdemir BORAN
Çevre ve Şehircilik Uzmanı

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidinde <http://evrakdogrulama.csb.gov.tr> adresinden Belge Num.:44929946-210.01.01-E.2265 ve Barkod Num.:5948292 bilgileriyle erişebilirsiniz.

Sayfa 1 / 2

ÇED YÖNETMELİĞİ EKLERİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLERE BAZI ÖRNEKLER

Eski Ek 1 Listesi	Yeni Ek 1 Listesi
Şehirlerarası Demiryolu Hatları	100 km ve üzeri demiryolu hatları
Boru ile içme suyu taşımaları dışında kalan ve akarsu havzaları arasında, 10 milyon m ³ /yıl ve üzeri su aktarma projeleri.	Boru ile içme suyu taşımaları dışında kalan ve akarsu havzaları arasında, 100 milyon m ³ /yıl ve üzeri su aktarma projeleri.
3.000.000 m ³ ve üzeri malzeme çıkarılması planlanan dip taraması projeleri.	-
Her çeşit kâğıt üretim tesisleri (100.000 ton/yıl ve üzeri kapasiteli).	Her çeşit kâğıt üretim tesisleri, (60.000 ton/yıl ve üzeri kapasiteli)
Seramik veya porselen üretimi yapan tesisler (hammadde kapasitesi 100.000 ton/yıl ve üzerinde olanlar).	Seramik veya porselen üretimi yapan tesisler, [Hammadde kapasitesi (çamur hazırlama, astarlama, sırlama vb. işlemlerde kullanılan malzemeler)] (300.000 ton/yıl ve üzeri)
Toplu konut projeleri (2.000 konut ve üzeri).	Ek-1den kaldırıldı.Ek-2'deki 200 sınırı 500'e çıkartıldı.
Golf tesisleri (50 hektar ve üzeri).	Ek-2 listesinde
Türbin sayısı 20 ve üzeri olan rüzgar enerji santralleri.	Kurulu gücü 50 MWm ve üzeri rüzgar enerji santralleri

Eski Ek 2 Listesi	Yeni Ek 2 Listesi
300.000m ³ /yıl ve üzeri yeraltı suyu çıkarma veya yeraltında depolama projeleri.	1.000.000 m ³ /yıl ve üzeri yeraltı suyu çıkarma veya yeraltında depolama projeleri,
Bu Yönetmeliğin EK-1"inde yer alan sanayi ve enerji tesislerinin sökümü.	-

- Hastaneler
- Spor kompleksleri (olimpik ölçülerde 3 farklı lisanslı spor dalı içeren kompleksler) veya hipodromlar

ÇED sürecinin dışında bırakıldı.

Örnek Şehir Hastaneleri

- BİLKENT HASTANESİ
- 120.000 m² yaklaşık 18 futbol sahası büyüklüğünde bir alanda 3662 yatak kapasiteli bir hastane, 50.000`i aşkın kişinin günlük olarak bölgede sirkülasyonu ön görülmektedir. İnşaat sırasında 7000 işçi çalışacaktır.
- İnşaat aşamasında beton tesisi de sahaya kurulmuştur.
- Bilkent hastanesinde ise yaklaşık 21 MW ısı güce sahip trijenerasyon tesisi kurulacaktır. Bunun yanında benzer bir şekilde yaklaşık 100 MW ısı güce sahip buhar kazanları konulacaktır. Özetle 121 MW`lık bir doğalgaz çevrim santrali...

ŞEHİR HASTANELERİ

- ETLİK ŞEHİR HASTANESİ
- 107.000 m2 yani yaklaşık 16 futbol sahası büyüklüğünde bir alana 3566 yataklı bir hastane olarak kurulmaktadır.
- Etlik hastanesinin yapımında 4.000 işçinin çalışması öngörülmektedir. Bu işçilerin yaklaşık 3.000'i sahada ikame edilecektir. Kampüs işletmeye geçtiğinde ise günlük olarak hizmetlerden yararlananlar ve kampüste çalışanlar ile birlikte kampüs alanını 50.000 kişinin kullanması öngörülmektedir. Bu toplamın içinde 10.000 kişinin işletme dönemi personeli olması beklenmektedir.
- Öte yandan, inşaat aşamasında beton tesisi kurulacaktır.
- Trijenerasyon tesisi, herbiri 2.7 MW kapasiteli altı gaz türbininden oluşacaktır. Isıl gücü ortalama 32,4 MW olacaktır. Trijenerasyon ünitesinin yanında 8 adet 10 MW ısı güce sahip buhar kazanları yer alacaktır. İki yapıda da doğalgaz kullanılacaktır. Özetle Etliğin göbeğine 110 MW'lık bir doğalgaz çevirim santrali kurulmaktadır!

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü

SAYI : B.18.0.ÇED.0.01.03/010-06-01;
KONU: ÇED Yönetmeliği Uygulamaları.

1093

GENELGE
(2009/..7.)

11.08.1983 tarih ve 18132 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 5491 Sayılı Kanun ile Değişik 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile dördüncü fıkrasında "Gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. ÇED Olumlu Kararı veya ÇED Gereklidir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez" hükmü taşımaktadır.

Çevre Kanununun 10 uncu maddesi "ÇED'e tabi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tabi plan ve programlar ve konuya ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelikle belirlenir" hükmünü taşımakta olup; bu konuya ilişkin ÇED Yönetmeliği yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anılan Yönetmelik uyarınca hazırlanan projeler için verilen ÇED Olumlu Kararları hakkında idari yargı merciielerine iptal davaları açıldığı ve bu davalar sonucunda anılan kararların, tümü ya da bazı bölümleri yönünden değişik gerekçelerle yürütmenin durdurulması/iptal kararları verildiği görülmektedir.

Örneğin;

Uşak İli sınırları içerisinde Uşak Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Projesi ile ilgili olarak verilen ÇED Olumlu Kararı, Manisa İdare Mahkemesinin 24.05.2007 tarihli, E:2006/1908, K:2007/1048 sayılı sayılı kararıyla ve "...Proje sahasının jeolojik yapısı itibarıyla tıbbi atıkların depolanmasına imkan vermediği, tıbbi ve katı atıklar bölümlerinin ise birbirinden ayrılabilir nitelik taşımadığı, bu nedenle kısmen de olsa mevzuatta öngörülen şartları taşımayan projeye yönelik ÇED Olumlu Kararında hukuka uyarlık bulunmadığı" gerekçesiyle iptal edilmiştir.

Zonguldak İli, Merkez Muslu Beldesi sınırları içerisinde yapımı planlanan Zonguldak Eren Termik Santrali (ZETES) II Projesi ile ilgili olarak verilen ÇED Olumlu Kararı, Zonguldak İdare Mahkemesinin 26.09.2008 tarihli, E:2007/1566, K:2008/1103 sayılı kararıyla ve "...Termik santralin önemli birimlerinden olmasına karşın soğutma suyu isale hattının ÇED Raporunda gerektiği şekilde ele alınmamış olmasının ciddi bir eksiklik olduğu... ÇED Olumlu Kararında hukuka uyarlık bulunmadığı" gerekçesiyle iptal edilmiştir.

Rize İli, İkizdere İlçesi, İyidere üzerinde kurulması planlanan Cevizlik Regülatörü ve HES Projesi (CHEP) ile ilgili olarak verilen ÇED Olumlu Kararı, Rize İdare Mahkemesinin 23.12.2008 tarihli, E:2007/440, K:2008/914 sayılı kararıyla ve "Dereye bırakılması taahhüt edilen su miktarının bu dere üzerindeki ekolojik dengenin sürdürülebilmesi ve sucul yaşamın devamlılığı için yeterli olmadığı... bu yönüyle ÇED Olumlu Kararında hukuka uyarlık bulunmadığı" gerekçesiyle iptal edilmiştir.

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü

İdari yargı merciiilerince, projeler hakkında verilen yürütmenin durdurulması/iptal kararlarının gereğinin yerine getirilmesinin projenin inşaat çalışmalarının devam ettiği zamana denk gelmesi durumunda, can ve mal güvenliği açısından (heyelan, kayma-göçme, taşkın ve sel vb gibi) çok ciddi sakıncaların ve büyük çevre sorunlarının ortaya çıkması kuvvetli bir ihtimaldir. Yürütmenin durdurulması/iptal kararları gereğinin yerine getirilmesinden önce çevre emniyetinin alınması, can ve mal güvenliğinin sağlanması ve çevre sorunlarına yol açacak durumların ortadan kaldırılması önem arz etmektedir. Bu amaçla, proje alanında yaptırılacak tespitler sonucunda proje sahibine, sözkonusu güvenlik önlemlerinin alınmasına yönelik olarak makul süreler verilmesi uygun olacaktır.

Diğer taraftan; Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararları hakkındaki yürütmenin durdurulması/iptal kararları, hakkında ÇED Olumlu Kararı verilen ÇED Raporunun bir ya da birkaç bölümüne ilişkin ise ve yürütmenin durdurulması/iptal kararı, ÇED Raporunun diğer bölümlerini olumsuz yönde etkilemiyor, yani Kararın tümünün yeniden ele alınıp değerlendirilmesini gerektirmiyorsa, ÇED Raporunun hazırlanmasına ilişkin tüm sürecin en baştan tekrarlanmasına gerek bulunmamaktadır.

Böyle bir durumda uygulamanın "yürütmenin durdurulması/iptal kararının gerekçesi dikkate alınarak, sadece eksik veya yetersiz görülen kısımların yeniden düzenlenerek hazırlandığı ÇED Raporunun Bakanlığa sunulmasını müteakip, Bakanlıkça bir toplantı tarihi belirlenerek, İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu tekrar toplanır ve komisyonca değerlendirilir. Yapılan düzenlemelerin yeterli görülmesi halinde ÇED Raporu Komisyonca nihai edilir. Komisyonun değerlendirmeleri, üyeler tarafından imzalanarak tutanak altına alınır. Bakanlık, proje ile ilgili olarak ÇED Olumlu ya da ÇED Olumsuz Kararını verir. Bu kararı, proje sahibi ile ilgili kurum ve kuruluşlara yazılı olarak bildirir. Valilik, alınan kararın içeriğini, karara esas gerekçelerini uygun araçlarla halka duyurur" şeklinde yapılması hususunda,

Gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

BİNLERCE KİŞİ CERATTEPE'YE ÇIKTI, POLİS GAZLA MÜDAHALE ETTİ AMA DAĞITAMADI

ARTVİN AYAKTA

CHP MİLLETVEKİLİ
BAYRAKTUTAN DA
GAZDAN ETKİLENDİ

Artvin Cerattepe'de altın madeni çıkarmak isteyen şirketin, hukuki süreç devam etmesine rağmen araçlarını bölgeye götürmek istemesi halkı ayaklandırdı. Polis, yolu kesen yaklaşık 3 bin vatandaşa gazla müdahale etti

ÖNCEKİ GECE YOLU KESTİLER

Artvin'in Kafkasür Yayıncı'daki Cerattepe bölgesinde altın madeni çıkarmak isteyen şirket, ÇED raporunun iptaline ilişkin dava sürerken iş makinelerini bölgeye götürmek istedi. Binlerce Artvinli önceki gece yolu kapatarak araçlarına geçişine izin vermedi.

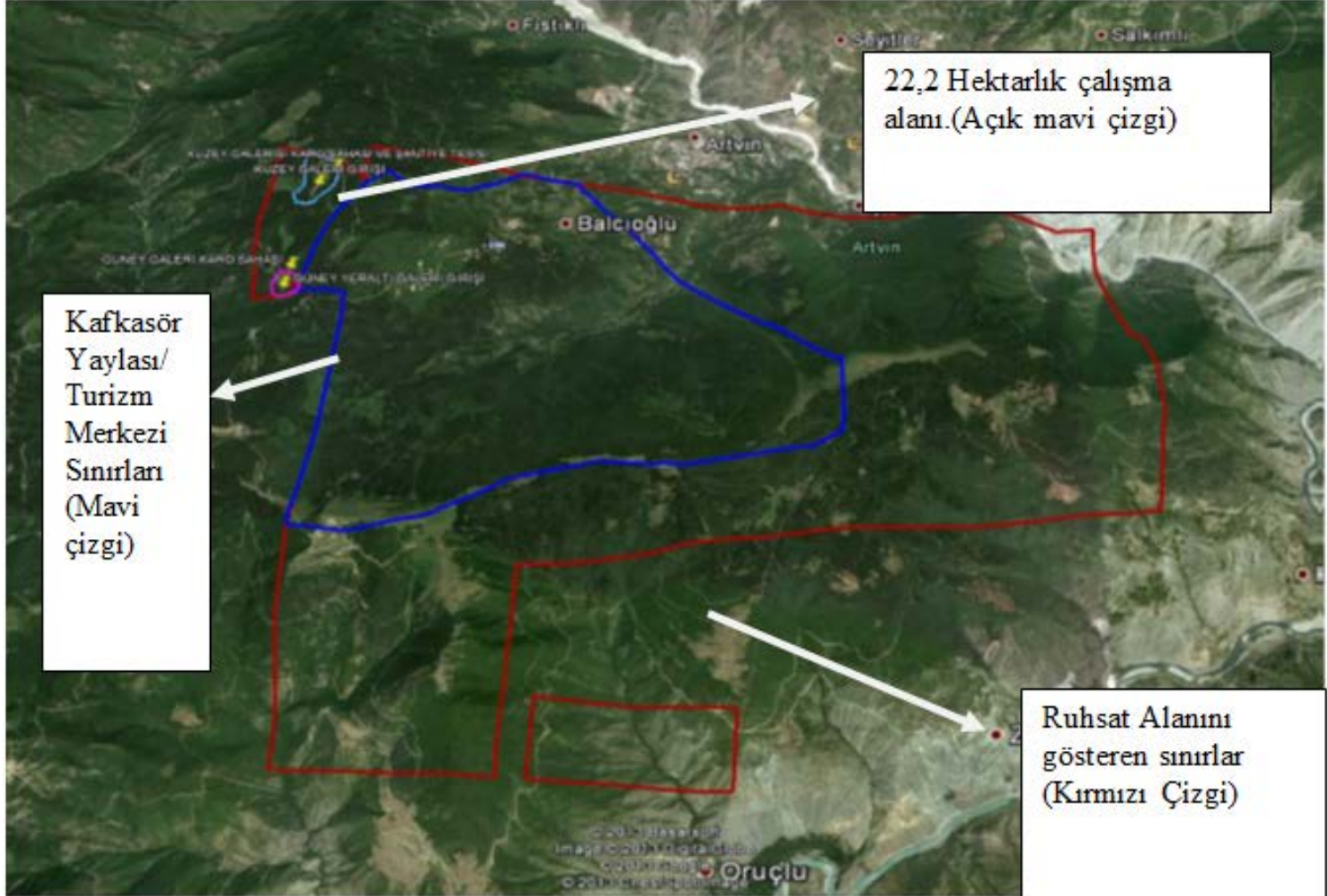
BAKAN ALA 'VURUN GEÇİN' DEMİŞİ

Dün sabah polis yolu açmak istedi. Sayıları 3 bini bulan vatandaşlar direnişi sürdürdü. CHP Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, halka müdahale edilmemesi için bakanlarla görüştü ancak İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın 'Vurun geçin' diyerek ikna olmadığını iddia etti.

ESNAF KEPENK KAPATIP KOŞTU

Polisin iki kez gazla müdahale etmesine rağmen kalabalık dağılmadı. İş yerlerini kapatan yüzlerce esnaf da direnişçilere destek verdi. Olayın duyulması üzerine il dışındaki çok sayıda Artvinlinin de konte geldiği öğrenildi. Gazetemizin baskıya girdiği saatlerde bölgedeki gergin bekleyiş sürüyordu. »STE

Örnek Artvin Cerattepe

ARTVİN CERATTEPE

- Cerattepe Maden Sahası Açık İşletme Projesi
- Cerattepe Bakır Madeni, kırma eleme tesisi ve teleferik hattı

Rize İdare Mahkemesi'nin 2013/484 E sayılı dosya kapsamında verdiği 24.12.2014 tarihli iptal kararında;

- ***BİLİRKİŞİ RAPORUNDA DA BİLİMSEL GEREKÇELERİYLE BİRLİKTE AÇIKÇA ORTAYA KONULDUĞU ÜZERE PLANLANAN BU MADEN FAALİYETİNİN HAYATA GEÇİRİLMESİNİN, ARTVİN İLİNİN YÖRE SAKINLARI AÇISINDAN YAŞAM ALANI OLMAKTAN ÇIKACAĞI, BU BÖLGEDE AYNI ANDA DAVA KONUSU PROJE İLE BU PROJENİN ETKİSİ ALTINDA BULUNAN YAŞAM ALANLARI VE KORUMA ALTINDAKİ ALANLARIN BİR ARADA OLAMAYACAĞI KANAATİNE VARILMIŞTIR.***

2009/7 Genelgesine Dayanan yeni Nihai ÇED Raporunun 1. Sayfasında Rize İdare Mahkemesi'nin yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarından söz edilip akabinde;

- *13.02.2009 Tarih ve 2009/7 Sayılı ÇED Yönetmeliği Uygulamaları Genelgesi gereğince, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının da uygun görüşü alınarak (Bkz.Ek-27) iş bu ÇED Raporu Rize İdare Mahkemesinin 2013/484 nolu kararında üzerinde durulan hususlara istinaden ilgili bölümlerde ilaveler yapılmak sureti ile revize edilmiştir.*

ifadelerine yer verilmiştir.

ÇED MUAFIYETİ

GEÇİCİ 3. MADDE

1. Düzenleme

- İptali istenilen geçici 3. madde ile yasa metni haline getirilen ÇED muafiyetine **ilk kez** 7/2/1993 tarih ve 21489 sayılı Resmi Gazete yayınlanan ÇED Yönetmeliğinin geçici 1. maddesinde yer verilmiş olup, şöyle düzenlenmiştir.
- *“Geçici Madde 1: 07 Şubat 1993 tarihinden önce uygulama projeleri onaylanmış veya Çevre Mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya ilgili mevzuat gereğince yer seçimi yapılmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış faaliyetlere bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz” (7/2/1993 tarih ve 21489 sayılı Resmi Gazete)*

Geçici 3. Madde

2. Düzenleme

Geçici 3. madde ile yasa metni haline getirilen ÇED muafiyeti ile ilgili ikinci düzenleme 23/6/1997 tarih ve 23028 sayılı Resmi Gazete'de Geçici 1. Madde ve 2. Madde olarak yayınlanmıştır.

- *Geçici Madde 1: 07 Şubat 1993 tarihinden önce uygulama projeleri onaylanmış veya Çevre mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya ilgili mevzuat gereğince yer seçimi yapılmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış faaliyetlere bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.*
- *Geçici Madde 2: Bu Yönetmeliğin yayımından önce güzergah belirlenmesini gerektiren faaliyetlerden ilgili mevzuat gereğince güzergahı belirlenen veya yatırım programına alınan petrol ve gaz boru hatları, enerji nakil hatları, otoyollar, ekspres yollar, devlet yolları ve il yolları faaliyetlerine bu yönetmelik hükümleri uygulanmaz. (23/6/1997 tarih ve 23028 sayılı Resmi Gazete)*

Geçici 3. Madde

2. Düzenleme

Görüleceği üzere, ÇED muafiyetinin kapsamı bu Yönetmelik değişikliğinin birinci maddesi ile 1993 tarihli düzenleme aynen korunmuş, düzenlemeye eklenen geçici 2. Madde ile 23/6/1997 tarihli Yönetmeliğin yayımından önce güzergah belirlenmesini gerektiren faaliyetlerden ilgili mevzuat gereğince güzergahı belirlenen veya yatırım programına alınan petrol ve gaz boru hatları, enerji nakil hatları, otoyollar, ekspres yollar, devlet yolları ve il yolları faaliyetleri açısından ÇED yönetmeliği hükümlerinin uygulanmayacağı düzenlenmiştir.

3. Düzenleme

Geçici 3. madde ile yasa metni haline getirilen ÇED muafiyetine ilişkin üçüncü düzenleme 6/6/2002 tarih ve 24777 sayılı Resmi Gazete'de Geçici 4. Madde olarak yayınlanmıştır.

- *Geçici Madde 4: 7/2/1993 tarihinden önce uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelere ve bu tarihten önce üretim ve/veya işletmeye başladığı belgelenen faaliyetlere bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. (6/6/2002 tarih ve 24777 sayılı Resmi Gazete)*

Görüleceği üzere, ÇED muafiyetinin kapsamı 1993 tarihli düzenlemeye ek yapılan 1997 tarihli düzenlemenin ruhuna uygun olarak korunmuş, 7/2/1993 tarihinden önce üretim ve/veya işletmeye başlayan faaliyetlerin **belgelenmesi kaydıyla bu faaliyetlere ÇED yönetmeliği hükümlerinin uygulanmayacağı ise ilk kez düzenlenmiştir.**

4. Düzenleme

Geçici 3. madde ile yasa metni haline getirilen ÇED muafiyetine ilişkin dördüncü düzenleme 16/12/2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazete'de Geçici 3 üncü madde olarak yayınlanmıştır.

- *Geçici Madde 3- 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinden önce uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelere ve bu tarihten önce üretim ve/veya işletmeye başladığı belgelenen faaliyetlere bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. (16/12/2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazete)*

Bu düzenleme ile ÇED muafiyetinin kapsamı 2002 tarihli düzenlemedeki şekli ile aynen korunmuştur.

5. Düzenleme

Geçici 3. madde ile yasa metni haline getirilen ÇED muafiyetine ilişkin beşinci düzenleme, 16/12/2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete’de Geçici 3 üncü madde olarak yayınlanmıştır.

- *Geçici Madde 3 — 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinden önce uygulama projeleri onaylanmış, çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış, yatırım programına alınmış, mevzi imar planları onaylanmış projelere, bu tarihten önce üretim ve/veya işletmeye başladığı belgelenen faaliyetlere 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı kalmak kaydıyla bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. (16/12/2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete)*

Bu düzenleme ile ÇED muafiyetinin kapsamı, 2002 tarihli düzenlemedeki şekli ile aynen korunarak, bu faaliyetlere ÇED yönetmeliği hükümlerinin uygulanmayacağı hükmüne ek olarak ilk kez getirilen düzenleme ile bu faaliyetler açısından 9/8/1983 tarihli ve **2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı tutulmuştur.**

6. Düzenleme

Geçici 3. madde ile yasa metni haline getirilen ÇED muafiyetine ilişkin altıncı düzenleme, 17/7/2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de Geçici 3 üncü madde olarak yayınlanmıştır.

- *Geçici Madde 3 – (1) 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinden önce uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelere veya bu tarihten önce üretim ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projelere Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı kalmak kaydıyla bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. (17/7/2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete)*
ÇMO DAVA AÇTI VE YÜRÜTME DURDURULDU

7. Düzenleme

MAHKEME KARARINA RAĞMEN

MUAFİYET DAHA DA GENİŞLETİLİYOR

- Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun yürütmeyi durdurma, Danıştay 6. Dairesinin iptal kararı sonrasında geçici 3. Maddesinde 14 Nisan 2011 tarih 27905 sayılı Resmi Gazete'de aşağıda belirtilen şekilde yeni bir değişiklik yapılmış ve Danıştay'ın 7/2/1993 tarihinden önceki muafiyetlerin geçersiz olduğuna dair tespiti adeta yok sayılarak bu tarih 17/7/2013 ve 17/7/2015 tarihlerine kadar aşağıdaki şekilde genişletilmiştir.
- *"Geçici Madde 3 - (1) 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinden önce;*
 - a) Üretme ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projelere,*
 - b) Uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelerden*
(İPTAL EDİLMİŞ OLMASINA RAĞMEN)
 - 1) Bu Yönetmeliğin EK-I Listesinde yer alan projeler için 17/7/2015 tarihine,**
 - 2) EK-II Listesinde yer alan projeler için 17/7/2013 tarihine kadar yatırımına başlanmış projelere,**

Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı kalmak kaydıyla bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz."

DANIŞTAY 14. İDARE MAHKEMESİNİN KARARI DERS VERİR NİTELİKTE

- "Kaldı ki, 2872 Sayılı Kanun yürürlüğe girmesinin üzerinden yaklaşık 30 yıl, ilk yönetmeliğın yürürlük tarihinin üzerinden ise 20 yıl gibi çok uzun bir süre geçmiş ve aradan geçen süre içinde yatırıma başlanmamış projelere yeniden ve tekrar ÇED sürecinden belli süreyle muafiyet sağlayan düzenlemenin çevrenin korunması ilkesi açısından hukuki bir dayanağı bulunmamaktadır"

MAHKEME KARARI GÖZARDI EDİLDİ

- 01.04.2013 TARİHİNDE TEBLİĞ EDİLEN MAHKEME KARARININ MÜREKKEBİ KURUMADAN 05.04.2013 TARİHİNDE GEÇİCİ 3. MADDE TEKRAR YÖNETMELİĞE KONULDU
- "**GEÇİCİ MADDE 3 - (1) 23/6/1997 tarihinden önce yatırım programına alınmış olup 5/4/2013 tarihi itibarıyla planlama aşaması geçmiş olan veya ihalesi yapılmış olan veya üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesislere, Çevre Kanunu ve ilgili diğer yönetmeliklerde alınması gereken izinler saklı kalmak kaydıyla bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.**"

GEÇİCİ 3. MADDE ÇEVRE KANUNU DEĞİŞİKLİĞİ

- ***“GEÇİCİ MADDE 3 – 23/6/1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih (29.05.2013) itibarıyla planlama aşaması geçmiş ve ihale süreci başlamış olan veya üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır.”***

GEÇİCİ 3. MADDE

YENİ ÇED YÖNETMELİĞİ

Kanuni kapsam dışı projeler

- **GEÇİCİ MADDE 2 – (1)** 23/6/1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup; 29/5/2013 tarihi itibariyle planlama aşaması geçmiş ve ihale süreci başlamış olan veya üretim veya işletmeye başlamış olan projeler **ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler** Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır.

Diğer kapsam dışı projeler

- **GEÇİCİ MADDE 3 – (1)** Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin ilk yayım tarihi olan 7/2/1993 tarihinden önce üretime ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projeler Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

3 Temmuz 2014 GEREKÇELİ KARAR 4 Temmuz 2015 tarihinde yayımlandı!

6486 sayılı kanun, 29.05.2014 tarihli

“GEÇİCİ MADDE 3 – 23/6/1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ~~planlama aşaması geçmiş ve ihale süreci başlamış olan veya üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır.”~~

Karar:

2872 sayılı Kanun’a

- eklenen geçici 3. maddenin;
- 1- “...planlama aşaması geçmiş ve
- ihale süreci başlamış olan veya...”
- ibaresinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve
- İPTALİNE,

YATIRIM PROGRAMLARI

www.kalkinma.gov.tr

T.C. KALKINMA BAKANLIĞI

Üyelik | Üye Girişi | Yazdır | English | Site Haritası

Kalkınma Portalı Diğer Sayfalarımız

Ana Sayfa Gösterge ve İstatistikler Planlar ve Programlar Uygulamalar Bakanlığımız Kurumsal İletişim

Kamu Yatırım Programları

(1963-2013)

Lütfen erişmek istediğiniz yıla ait Kamu Yatırım Programını seçiniz.

Yıl Seçiniz ▼

T.C. Kalkınma Bakanlığı
Necatibey Cad. No.110/A 06100 Yücetepe-ANKARA

Tel: + (90) 312 294 50 00 Faks: + (90) 312 294 68 77
Bilgi Edinme Birimi: bilgi@kalkinma.gov.tr Bilgi Edinme Faks: + (90) 312 294 58 77

Web sayfamız hakkında görüşleriniz için : ybm-bilgi@kalkinma.gov.tr

© T.C.Kalkınma Bakanlığı tarafından sunulan bilgiler kaynak gösterilerek kullanılabilir.

KALKINMA PROGRAMI

ÖRNEK - 1994

SEKTÖRÜ : İMALAT - GIDA SANAYİİ
 PROJE SAHİBİ: T.SEKER FABRİKALARI A.Ş.GN.MD. - ÇAY İŞLETMELERİ GN.MD.

(Milyon TL)

PROJE NO	PROJE ADI	YER (İL ve İLÇESİ)	KARAKTERİSTİK	İŞİN BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI		1993 SONUNA KADAR TAHMİNİ HARCAMA			1994 YATIRIMI		
					DİS	TOPLAM	DİS		DİS		TOPLAM	
							KREDİ	ÖZKAYNAK	KREDİ	ÖZKAYNAK		
T.SEKER FAB. A.Ş. GN.MD. TOPLAMI					838092	8135900	112047	97117	1905070	75198	128000	598000
A) ETÜD-PROJE İŞLERİ TOPLAMI					-	1286	-	-	386	-	-	900
a) 1994'de Bitenler					-	1286	-	-	386	-	-	900
920010010	Seker Sanayii Ebidleri - Seker Fabrikası (AP) - Seker Fabrikası (AP) - S.San.Ana Pln.	Muhallif Samsun/İzmit	Etüd-Proje	1992-94	-	609 (177) (177) (255)	-	-	309 (77) (77) (155)	-	-	300 (100) (100) (100)
930010010	Seker Fabrikası	Muhallif	Etüd-Proje	1993-94	-	177	-	-	77	-	-	100
940010010	Gn. Md. Hiz. Bln.	Ankara	Etüd-Proje	1994-94	-	500	-	-	-	-	-	500
B) DEVAM EDEN PROJELER TOPLAMI					611122	7348704	112047	97117	1901684	45198	43000	288550
a) 1994'de Bitenler					77675	1004314	35358	32317	904214	3000	7000	100100
860010010	Seker Fabrikası (AP)	Kars	1500/3000 T.Pan./Gün	1986-94	77675	1004314	35358	32317	904214	3000	7000	100100
b) 1994'den Sonraya Kalanlar					533447	6344390	76688	64800	1000470	42198	36000	188550
890010010	Seker Fabrikası	Yozgat	3000 T.Panor/Gün	1989-96	168653	1735975	35814	61018	573070	17093	22000	86550
900010010	Seker Fabrikası	Sivas	3000 T.Panor/Gün	1989-97	87294	1568676	5259	180	46260	-	-	10000
910010010	Seker Fabrikası	Kars	3000 T.Panor/Gün	1990-95	107212	1473866	35616	3594	373370	25093	14000	85000
920010010	Seker Fabrikası	Aksaray	6000 T.Panor/Gün	1992-97	148288	1565873	-	-	7730	-	-	5000
C) YENİ PROJELER TOPLAMI					227770	785910	-	-	-	30000	85000	308450
a) 1994'de Bitenler					70000	218450	-	-	-	-	70000	218450
940010020	İnsan.Yenileri ve Teminleri	Muhallif	İnsant.,Makina-Tech. İnsant.	1994-94	70000	215000 (45000)	-	-	-	-	70000	215000 (45000)
940010030	Tasit Alımı	Muhallif	Makina-Techizat İnsant. Fork Lift (3 Ad.) Arayoz (1 Ad.) T-12 (1 Ad.),T-15 (1 Ad.)	1994-94	(70000)	(170000) 3450	-	-	-	-	(70000)	(170000) 3450
b) 1994'den Sonraya Kalanlar					157770	567460	-	-	-	30000	15000	90000
940010040	Fabrikaların Modernizasyonu	Muhallif	İnsant.,Makina-Tech.	1994-95	157770	180960	-	-	-	30000	15000	50000
940010050	Atık Su Arıtımı	Muhallif	İnsant.,Makina-Tech.	1994-96	-	386500	-	-	-	-	-	40000
ÇAY İŞLETMELERİ GN.MD. TOPLAMI					51066	274933	-	17530	36860	-	16000	40000
A) ETÜD-PROJE İŞLERİ TOPLAMI					-	150	-	-	-	-	-	150
a) 1994'de Bitenler					-	150	-	-	-	-	-	150
930010040	Çay Sanayii Etüdüleri - Çay Teminini Geliştirme	Rize	Etüd-Proje	1993-94	-	100 (50)	-	-	-	-	-	100 (50)
940010050	Atıkların Organik Gübre Üretimi	Rize	Etüd-Proje	1994-94	-	(50)	-	-	-	-	-	(50)

KALKINMA PROGRAMI

ÖRNEK - 1996

SEKTÖRÜ : ENERJİ
PROJE SAHİBİ : DSİ GEN. MD.

(Milyon TL)

PROJE NO	PROJE ADI	YER (İL ve İLÇESİ)	KARAKTERİSTİK	İŞİN BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI		1995 SONUNA KADAR TAHMİNİ HARCAMA			1996 YATIRIMI		
					DİŞ	TOPLAM	DİŞ		DİŞ		TOPLAM	
							KREDİ	ÖZ KAYNAK	KREDİ	ÖZ KAYNAK		
840020080	Peri-Öztüce Projesi (AP)	Bingöl	Depolama : 1075 hm3 Kurulu Güç: 170 Mw Ort. Üretim: 413 Gwh/Y	1984-98	1453836	39443250	928816	-	18669067	525020	-	2030000 6000000 (1)
840020090	Peri-Munzur Projesi (Mercan HES) (AP)	Tunceli	Kurulu Güç: 19.2 Mw Ort. Üretim: 78 Gwh/Y	1984-99	450000	2656500	-	-	1338850	-	-	280000
930020080	Munzur-Uzunçayır Projesi (AP) (Uzunçayır Barajı ve HES)	Tunceli	Depolama : 308 hm3 Kurulu Güç: 74 Mw Ort. Üretim: 317 Gwh/Y	1993-2000	1125000	8423250	-	-	605598	-	-	420000
940020110	Munzur-Konaktepe Projesi (AP) (Konaktepe Barajı ve HES)	Tunceli	Depolama : 450 hm3 Kurulu Güç: 95 Mw Ort. Üretim: 230 Gwh/Y	1994-2002	3375000	13005300	-	-	67980	-	-	1400
810020070	GAP Kraliçizi-Dicle Projesi (AP) (Kraliçizi ve Dicle Barajı ve HES)	Diyarbakır	Depolama : 1919 hm3 Kurulu Güç: 204 Mw Ort. Üretim: 444 Gwh/Y	1981-98	4891648	30325350	1982531	156455	18569412	-	464200	1540000 3700000 (1)
850020100	GAP Batman I Merhale Projesi (AP)	Batman Diyarbakır	Depolama : 1250 hm3 Kurulu Güç: 198 Mw Ort. Üretim: 483 Gwh/Y	1985-99	5513468	19547550	2138468	-	6126905	-	-	350000 1300000 (1)
950020050	Yamula Barajı ve HES	Kayseri	Depolama : 3476 hm3 Kurulu Güç: 200 Mw Ort. Üretim: 443 Gwh/Y	1995-2001	-	11972400	-	-	-	-	-	1400
940020120	Alanya II. Merhale (DİM Barajı ve HES)	Antalya	Kurulu Güç: 126 Mw Ort. Üretim: 126 Gwh/Y	1994-2002	-	9136050	-	-	-	-	-	1400
750020050	GAP Aş. Fırat I. Merhale Projesi (AP)	Şanlıurfa	Depolama : 48700 hm3 Kurulu Güç: 2450 Mw Ort. Üretim: 9024 Gwh/Y	1975-99	108201441	282250650	81360350	25689991	271947560	-	26100	1372000 800000 (1)
-	Atatürk Barajı ve HES		Depolama : 48700 hm3 Kurulu Güç: 2400 Mw Ort. Üretim: 8900 Gwh/Y	1975-98	107076441	248338200	81360350	25689991	240144901	-	26100	1162000 800000 (1)
-	Şanlıurfa Tüneli		Kurulu Güç: 50 Mw Ort. Üretim: 124 Gwh/Y	1977-99	1125000	33912450	-	-	31802659	-	-	210000
930020060	GAP Sınır Fırat Projesi (AP) (Karkamış Barajı ve HES)	Şanlıurfa	Depolama : 157 hm3 Kurulu Güç: 189 Mw Ort. Üretim: 652 Gwh/Y	1993-2001	15301840	16087500	-	-	-	359680	-	420000
910020070	Alpaslan I ve Alpaslan II Barajı ve HES (AP)	Muş	Depolama : 4003 hm3 Kurulu Güç: 360 Mw Ort. Üretim: 1202 Gwh/Y	1991-2001	2400000	32830050	-	-	272910	-	-	840000
760020060	Kelkit-Karatay Projesi (Kılıçkaya, Çamlıgöze Barajı ve HES)	Sivas	Depolama : 1452 hm3 Kurulu Güç: 156 Mw Ort. Üretim: 434 Gwh/Y	1976-98	829809	22972950	-	829809	17949306	-	-	210000 850000 (1)
930020090	Orta Ceyhan Menzelet II. Merhale Projesi (Kılıvuzlu Barajı ve HES)	K. Maraş	Kurulu Güç: 54 Mw Ort. Üretim: 100 Gwh/Y	1993-2000	825000	4951650	-	-	157575	-	-	252000
950020080	Aş. Dalaman (Dalaman Akköprü Barajı ve HES)	Muğla	Depolama : 384 hm3 Kurulu Güç: 115 Mw Ort. Üretim: 326 Gwh/Y	1995-2000	-	19800000	-	-	-	-	-	98000
770020150	Doğu Karadeniz Harşit I. Merhale Projesi (AP)	Gümüşhane, Giresun	Depolama : 280 hm3 Kurulu Güç: 338 Mw Ort. Üretim: 1132 Gwh/Y	1977-2002	1500000	47013450	-	-	8751854	-	-	770000 2100000 (1)
930020070	Doriner Barajı ve HES	Artvin	Depolama : 1969 hm3 Kurulu Güç: 670 Mw Ort. Üretim: 2118 Gwh/Y	1993-2004	10125000	123189000	-	-	-	-	-	70000
940020070	Gönen Barajı ve HES	Balıkesir	Kurulu Güç: 10.6 Mw Ort. Üretim: 47 Gwh/Y	1994-98	-	1300200	-	-	230400	-	-	560000

(1) : Fon ödenekleri olup, toplamlara dahil edilmemiştir.

DSİ MUAFİYET ÖRNEĞİ

Bölge	Proje Adı	PROJENİN GERÇEKLEŞME DURUMU					ÇED MUAFİYETİ		ÇED Raporu
		Uygulama projesi	Kamul aştırma	Yatırım programı	Mevzi imar planı	inşaat	var	yok	
21.Bölge	Aydın Karacasu Ataköy Göleti ve Sulaması					x	x		
“	Bayır Barajı ve Sulaması	Devam ediyor				Baraj inşaatı bitti.Su tutuldu	x		
“	Buldan Ovası Sulaması	Planlama devam ediyor					x		
“	Cine Barajı HES ve Kaya Malzeme Ocağı					Baraj inşaatı bitti.Su tutuldu. HES İnşaatı devam ediyor	x		
“	Gökbel Barajı ve HES	Planlama					x		
“	Çine sulaması	x					x		
	Koçarlı- Bağarası Sulaması	Devam ediyor					x		

DSİ MUAFİYET ÖRNEĞİ - 2

Bölge	Proje Adı	PROJENİN GERÇEKLEŞME DURUMU					ÇED MUAFİYETİ		ÇED Raporu
		Uygulama projesi	Kamul aştırma	Yatırım programı	Mevzi imar planı	inşaat	var	yok	
2.Bölge	Küçükmenderes Projesi Barajlar,Sulama lar,Taşkın Tesisleri İnşaatı, Taş Ocakları					x	x		
“	Bakırçay Kınık Projesi Taş Ocakları					x	x		
“	Kınık Sağ Sahil Sulaması (Çaltıkoru ve Yortanlı Barajları Sulamaları)					x	x		
	Aşağı Gediz Çambel Kaya Ocağı					x	x		
“	Çaltıkoru Barajı ve Tesisleri Malzeme Ocakları					x	x		

3. KÖPRÜ

1993 KALKINMA PROGRAMI

SEKTÖRÜ : ULASTIRMA-KARAYOLU
 PROJE SAHİBİ: KAMU ORTAKLIĞI İDARESİ

(Milyon TL.)

PROJE NO	PROJE ADI	YER (İL ve İLÇESİ)	KARAKTERİSTİK	İSİN BASLAMA/ BITİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI		1992 SONUNA KADAR TAHMINİ MARCHAMA		1993 YATIRIMI			
					DİŞ	TOPLAM	DİŞ KREDİ	TOPLAM UZKAYNAK	DİŞ KREDİ	TOPLAM UZKAYNAK		
KAMU ORTAKLIĞI İDARESİ BAŞKANLIĞI TOPLAMI					21824960	125686700	17251284	-	46760964	2380450	-	13745500
A) ETÜD-PROJE İŞLERİ TOPLAMI					-	821500	-	-	-	-	-	133000
b) 1993'den Sonraya Kalanlar					-	821500	-	-	-	-	-	133000
91E040150	Otoyol Etüdüleri	Muhtelif	Fizibilite Etüdüleri ve Avan Proje Yapımı	1991-95	-	719500	-	-	-	-	-	117000
	Istanbul-Bursa-Balıkesir-Izmir	Istanbul,Bursa Balıkesir,Izmir	Top.449 Km.	1992-95	-	(200000)	-	-	-	-	-	(85000)
	(Bursa-Izmir)Ayr.-Bandırma	Bursa,Izmir	Top.40 Km.	1992-95	-	(10000)	-	-	-	-	-	(5000)
	Karadeniz-GAP	Artvin,Erzurum	Top.770 Km.	1992-95	-	(200000)	-	-	-	-	-	(10000)
	Ankara-Pozantı	Ankara,Aksaray	Top.330 Km.	1993-94	-	(82000)	-	-	-	-	-	(10000)
	Iskenderun-Antakya-Cilvegözü	Niğde,Adana	Top.110 Km.	1993-94	-	(27500)	-	-	-	-	-	(5000)
	Istanbul 3.Karayolu Geçisi	Istanbul	Top.20 Km.	1993-95	-	(100000)	-	-	-	-	-	(1000)
	Çanakkale Boğaziçi Geçisi	Çanakkale	Top.20 Km.	1993-95	-	(100000)	-	-	-	-	-	(10000)
86E040190	Izmir-Satırlı	Izmir,Manisa	Fiz.Etüdü,Avan Proje Yap.	1986-94	-	42000	-	-	-	-	-	6000
89E040020	Gaziantep-Sanlıurfa	Gaziantep,S.Urfa	Fiz.Etüdü,Avan Proje Yap.	1989-94	-	60000	-	-	-	-	-	10000
B) DEVAM EDEN PROJELER TOPLAMI					21824960	81770200	17251284	-	46760964	2380450	-	13499500
b) 1993'den Sonraya Kalanlar					21824960	81770200	17251284	-	46760964	2380450	-	13499500
72E042330	Tarsus Ayr.-Pozantı	Adana,Mersin	Top.52 Km.Otoyol Yapımı	1972-93	64790	1689000	64790	-	1196790	-	-	557000
80E040230	Kınalı-Sakarya Otoyolu (Fatih Sultan Mehmet Köprüsü-Bağlantı Yolları Dahil)	Istanbul,Kocaeli Sakarya	Top.217 Km.Otoyol Yapımı	1980-94	4563140	18800000	4563140	-	17015140	-	-	1840000
89E040030	Toprakale-Iskenderun (1)	Adana,Hatay	Top.70 Km.Otoyol Yapımı	1989-95	19778	4300000	19778	-	989778	-	-	770000
85E040360	Izmir-Urfa-Çeşme	Izmir	Top.87 Km.Otoyol Yapımı	1985-95	94798	4500000	94798	-	2096798	-	-	1460000
86E040200	Edirne-Kınalı (1)	Edirne,Kırklareli	Top.150 Km.Otoyol Yapımı	1986-95	1995400	7800000	2318398	-	4457998	-	-	1660000
86E040210	(Tarsus-Pozantı)Ayr.-Adana-Gaziantep Otoyolu (1)	Mersin,Adana, Gaziantep	Top.258 Km.Otoyol Yapımı	1986-95	3368000	11500000	2857924	-	6779624	770250	-	1931000
89E040010	Tarsus-Mersin (1)	Mersin	Top.50 Km.Otoyol Yapımı	1989-95	43648	2000000	43648	-	693648	-	-	528500
91E040160	Haliç Köprüsünün Genişleme ve Onarımı	Istanbul	Genişletme,Onarım	1991-95	736600	1100000	-	-	147000	392900	-	453000
86E040180	Izmir-Torbalı-Aydın-Denizli (Izmir Çevreyolu Dahil) (1)	Izmir,Aydın Denizli	Top.270 Km.Otoyol Yapımı	1986-96	2164286	10060000	2164286	-	2250286	-	-	937600
	- Izmir-Aydın				(2164286)	(10000000)	(2164286)	-	(2240786)	-	-	(929600)
	- Aydın-Denizli				-	(60000)	-	-	(95000)	-	-	(8000)
86E040170	Sakarya-Kazancı-Hendek-Bolu-Ankara (1)	Sakarya,Bolu, Ankara	Top.380 Km.Otoyol Yapımı	1986-97	8774520	20021200	5124522	-	11133902	1217300	-	3342400
	- Kazancı-Gümüşova				(486520)	(1871200)	(486520)	-	(1690000)	-	-	(181200)
	- Gümüşova-Berede (Bolu Dağı Geç.Dahil)				(4638000)	(6650000)	(1282000)	-	(2450000)	(703800)	-	(1639200)
	- Berede-Ankara (Ankara Çevre Otoyolu Dah.)				(3650000)	(11500000)	(3356002)	-	(6993902)	(513500)	-	(1542000)

(1) Bağlantı Yolları Üdeneye Dahil Edilmiştir.
 (2) Fiyat Farkı Dahildir.

GÜNCEL BİR ÖRNEK: 3. KÖPRÜ

DEĞİŞİKLİK İÇİN 3 GEREKÇE GÖSTERİLDİ

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilileri, 4,5 milyar liralık bir yatırımla tamamlanmış olacak Kuzey Marmara Otoyolu Projesi'nin söz konusu 4 noktasında değişiklik yapma nedenlerini anlattı.

Bakanlık yetkilileri, projenin güzergah seçiminde 3 önemli noktaya dikkat ettiklerini ileri sürdü. Buna göre Belgrad Ormanları ve Fatih Ormanları'nın zarar görmemesi gerekeceğini göstererek, yol daha kuzeydeki bir noktaya çekildi ve ormanlık alanın dışına alındı. Yetkililerin verdiği bilgiye göre Polonezköy Milli Parkı'nın zarar görmemesi gerekeceğiyle de güzergaha düzeltme yapıldı.

Bakanlık yetkilileri, yaptığı açıklamada, doğal yapının, bentlerin ve göletler ile havzalarının zarar görmemesi için de viyadük sayısını artırdıklarını ileri sürdüler. Yapılan değişiklikle, bir yönde, 15 kilometre uzunluğunda 37 tane viyadük, öbür yönde 30 kilometre ve toplam 74 tane viyadük planlandığı vurgulayan yetkililer, toplam 30 kilometrelik yolun yanısırla viyadükle geçildiğini kaydettiler. Yetkililer, "Viyadükle yolu götürmek pahalı bir sistem. Niye bunu tercih ediyoruz? Doğa tahrip olmasın, havzalarımız, su kaynaklarımız zarar görmesin, bunun için titizlik gösteriyoruz" savunması yaptı.

Şimdi pardon mu diyeceksiniz?

3. Köprü'nün inşaat planları iptal edildi. 245 bin ağaç 'yanlışlıkla' kesilmiş ve 3. Köprü yanlış yere yapılmış olabilir

SEÇİL TÜRKÇAM

3. Boğaz Köprüsü'nün projede belirlenen yerin dışında yanlış bir noktada yapıldığı bu nedenle köprüyle ilgili tüm inşaat planlarının Bakan Binali Yıldırım'ın imzasıyla iptal edildiği öğrenildi. Aydınlik gazetesinden Bekir Batu'nun haberine göre, köprü güzergahında binlerce ağaç da yok yere kesilmiş oldu.

Temel mayıs ayında atılan ve ismi tartışma konusu olmaya devam eden 3. Boğaz Köprüsü'nün (Yavuz Sultan Selim Köprüsü) inşaat planlarında ve projede belirlenen yerde yapılmadığı, yanlış bir güzergaha yapılmasına başlandığı ortaya çıktı. Yanlışlığı ortaya çıkarmadan sonra Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, köprü ve köprü güzergahıyla ilgili yapılan mevcut inşaat planlarının tamamını iptal etti.

11 Haziran 2013 tarihinde Bakan Binali Yıldırım'ın imzasıyla yapılan iptal kararında İstanbul Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere köprü güzergahının geçeceği bölgede sınırları bulunan 15 ilçenin belediye başkanlıklarına gönderildi ve eski inşaat planlarının uygulanması istendi.

3. KÖPRÜ'NÜN ÇED RAPORU DA YOK
Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin Geçici 3. Maddesi daha önce iki kez iptal edilmesine rağmen, kapsamı değiştirilerek yeniden Yönetmeliğe eklenmişti. Buna göre, 3. Köprü gibi, çevresel etkisi son derece geniş bir proje, ÇED kapsamı dışına çıkarılmıştı.

HUKUKA AYKIRI OLUŞU SÖYLENİŞTİ
İstanbul 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Raporu'nda, I. ve II. köprülerin kent şekli üzerindeki olumsuz etkileri ortaya konmuş ve kentin kuzeye doğru gelişmesi gerektiği

açıklanmıştı. Buna rağmen uyulması zorunlu olan planın tüm kararları hiçbir sayılı ve plana şehircilik ile planlama ilkelere aykırı şekilde, "ilave boğaz geçişleri alt ölçekli planlarda değerlendirilmiştir" notu eklendi. 2010 yılında onaylanan 1/25.000 ölçekli İstanbul İli Kuzey Marmara Otoyolu İmar Planı incelendiğinde ise ilgili plan kararlarının değiştirilmediği, sadece harita üzerine yol izlerinin işlendiği görüldü. Yapılan işlemler 1/100.000 ölçekli plana da aykırıydı.

PROJE DEVAM EDİYOR

Orman Bakanı Veysel Eroğlu haziran ayında 3. Köprü için bugüne kadar Anadolu Yakası'nda 93.750, Avrupa Yakası'nda 151.371 ağaç kesildiğini açıkladı. Öte yandan ağaç kıymı bu zamana kadar hergün devam etti. İnşaatçı çalışan yetkililerden aldığımız bilgilere göre ise projede su altında herhangi bir duraklama söz konusu değil.

Bu 'hata' karşımıza 4. Köprü olarak çıkabilir'

Baran Bozoğlu Çevre Mühendisleri Odası Başkanı: Bu inşaat planının iptali yalnızca 3. Köprü'nün değil Kuzey Marmara Otoyolu Projesi'nin tamamını etkileyecek. Öncelikle ÇED raporunun olmaması bu işin çok yüzeyel ve yangından mal kaçırıcısına yapıldığının göstergesi. Bütünlük, fizibilite çalışmalarını da açıklamadılar. Diğer taraftan bütün bu yanlış inşaat planlarının devlete getirdiği mali yük de var. Bunun dışında doğanın tahribatı geri dönmüzdür. Bu yollar belki de 4. köprü olarak çıkacak karşımıza. Bekleyip göreceğiz. Tabii ki odalar da konuyla ilgili dava açacaktır.

'Kapsayıcı bir açıklama bekliyoruz'

Tayfun Kahraman Şehir Plancılar Odası İstanbul Şube Başkanı: Bu inşaat değişikliği ve hata, projelendirme sırasında meydana gelen herhangi bir hatadan ya da sonradan yapılmış güzergah değişikliğinden meydana gelmiş olabilir. İçinde çokça hukuksuzluk ve eksiklik bulunmaktadır. Böyle projeler analitik etüdler yapılmadan tamamlanamaz. Şimdi projenin durdurulması, yeni bir inşaat planı hazırlanması ve kapsayıcı bir açıklama yapılması gerekiyor.

'Bazı değişiklikler yaptık'

ULAŞTIRMA Bakanı Binali Yıldırım ise "Yanlış yapılan bir iş yok. Düzecece bir haber. Köprü güzergahında bazı yerlerde mecburi sapmalar oldu. Mesela kuş yollarına raslandı Riva' deresinde. Orada yolu değiştirdik. Kaynaklarına rastlayan bölge oldu, değiştirdik. Böyle mecburi ufak tefek değişik-

liklerin planlara işlenmesi lazım. Y geliş güzel ya. Malesef farklı bir işleme tamamen çarpıtarak yanlış bir şekilde verimmiştir. Kafa karıştırmaya yönelik bir haberdiri" açıklamalarını yaptı.

Bu hataların ise ÇED Raporunun olmaması sebebiyle ortaya çıktığı oldukça belirgin bir gerçektir.

'Yok edilen alanlara şimdi ne olacak?'

TEMA: Şimdi karşılaştığımız 3. Köprü'nün güzergahının değişmesi ve inşaat planlarındaki revizyon; bölgesel ve hatta ülkesel ölçekte öneme sahip bir projenin plansız ve ÇED'siz yapılmasına çalışılmasının sonucudur.

GÜNCEL BİR ÖRNEK: 3. KÖPRÜ

- 16 adet imar planı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından iptal edildi.
- Kuş göç yollarının ve yer altı sularının tespit edildiği belirtilerek güzergah değiştirileceği söylendi.

21. yüzyıl...

- Hindistan Mars'a araç gönderdi, biz İstanbul'daki kuş göç yolunu, yer altı suyu kaynaklarını yeni fark ettik...

KREDİ KURULUŞLARI İÇİN ÇED...

3. Köprü'nün ÇED'i yoksa kredi de yok

7 banka ile kredi anlaşması imzalanan 3. Köprü ÇED raporuna takıldı Bankaların, kredi için köprü güzergahında değişiklik istediği iddia ediliyor

Sayın BAŞCI

ULAŞTIRMA Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından geçen hafta 15 ilde imar planı iptal edilen 3. Köprü için yeni bir iddia ortaya atıldı. Toplam 2,3 milyar TL'lik ihale bedeli için IC - Astaldi ortaklığı, aralarında Garanti ve Ziraat Bankası gibi devletin de yer aldığı 7 bankadan 2,4 milyar dolarlık kredi niyet anlaşmasına imza atmıştı. İddiaya göre, son dakika yapılan bir kararın değişikliği ile ÇED raporundan muaf tutulan 3. Köprü için kredi verecek olan bankalar özel bir ÇED raporu hazırlanmasını istedi. Krediyi serbest bırakmak için bankaların ÇED raporunun tamamlanmasını beklediği, bu süreçte de kuz güç yolları ve yeraltı kaynak suları üzerinde yer alan eski imar planı yerine ÇED raporu alınabilecek yeni bir güzergah üzerinde çalışıldığı iddia ediliyor.

"Ön anlaşma imzalandık"

Konuyla ilgili görüşüğümüz IC Halking Başkanı İbrahim Çeçen, bankalarla ön anlaşmanın imzalandığını açıkladı. Güzergah değişikliğinin bankalardan geldiğine ilişkin iddiaları reddeden Çeçen, 2,3 milyar dolarlık kredi için de birkaç ay önce bankalarla ön anlaşma imzalandıklarını söyledi. Kredi masığının başında bulunan 7 bankanın bundan sonraki süreçte atacağı adımlar da merak konusu.

Değişikliği bankalar istedi

İddiaya gündeme getiren Çevre Mühendisleri Odası Başkanı Baran Bozoğlu, "Güzergah değişikliğinin kamulaştırma bedelinden kaçınmak için mi yoksa çevre üzerindeki tahribattan ötürü mi yapıldığını söylemek için yeni imar planına bakmak lazım. Ancak benim çok sağlam bir kaynaktan aldığım bilgiye göre, proje için kredi veren bankalar, krediyi serbest bırakmak için ÇED raporu görmek istemişler. Halen ÇED raporu tamamlanmış değil. Eski imar planının yer aldığı güzergah, önemli kuz güç yolları ile yeraltı su kaynakları üzerinde yer alıyordu. Benim aldığım bilgiye

3. Köprü için milyar dolarlar havada uçuyor

göre bankalar çevre hassasiyetlerinin yeterince gözletilmediğini belirterek imar planında değişiklik istemiş' bilgisini verdi.

3. Köprü bağlantı yolları ile ilgili alternatif pek çok güzergahın ortaya çıktığına işaret eden Bozoğlu, henüz net planının bakanlık tarafından açıklanmadığına işaret etti. Yeni imar planı için çalışmaların başladığını kaydeden Bozoğlu, araştırma, askı ve onay sürecinin ardından en geç 3 ay içinde yeni imar planının ortaya çıkacağını açıkladı. Burada kamulaştırma bedelinden de kaçılıyor olabilir. Bu noktada yeni imar planını görmek gerekir" ifadelerini kullanan Bozoğlu, "Halk için yapılmayan hükümetin istemediği ÇED raporu bankalar için hazırlanıyor. Bu da projedeki en büyük yanlış ve eksiklik" diye konuştu.

Ana güzergah değişmedi

Kentsel dönüşüm yasasından son birkaç yıldır ortaya konan pek çok inşaat projesinin baştan aşağı 'raf' olduğunu anlatan Gayrimenkul Hukuku Derneği Başkanı Ali Güvencü Kiraz, güzergah değişikliği kararına ilişkin su değerlendirmeyi yaptı: "Burada projenin temel aksı değiştirilmiyor. Ancak bazı güzergahlarda değişikliğe gidilecek. Bu çok büyük bir proje ve bahsedilen alanlar, İstanbul'un en değerli arazileri. Bundan sonraki süreçte kamulaştırılmasına onları iptal edilip vatandaşlara iade edilmesi gerekir. Yeni güzergahlar üzerindeki vatandaşlara ait yeni yerler yapılıncasına bunların başlatılması gerekecek. Kamuya ait arazilerde tahsisler olacaktır."

Kamulaştırma yükü hesaplandı

KÖPRÜ yollarının geçeceği Catalca Belediye Başkanı Cem Kara ise, yaklaşık 2,5 yıldır Catalca Bölgesi'nde köprü güzergahına ilişkin çalışma yapıldığını açıkladı. 2 veya 3. Etap olarak düşünülen Catalca'da henüz kamulaştırma çalışmalarının başlamadığını anlatan Kara, "İptal yazısı gönderilen ilçelerde eski imar planlarına göre devam edilecek. Burada kamulaştırma yükü düşünülmüş olabilir" diye konuştu.

GÜZERGAHI dolayısıyla binlerce ağacın kesilmesine yol açacak 3. köprü projesi ihaleyi kazanan IC Astaldi ortaklığı Ziraat, Vakıf Halk, Yapı Kredi, İş, Akbank ve Garanti bankalarıyla 2,3 milyar dolarlık kredi niyet anlaşması yaptı. Bankalar ile şirketin yaptığı niyet anlaşmasına göre bankaların her birinden eşit tutarda ve 9-9,5 yıl geri ödemeli kredi kullanılacak.

ÇED DAVALARI İVEDİ YARGILAMAYA KAPSAMINA ALINDI

- 6545 sayılı kanun birçok düzenleme ile birlikte, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu`nda da değişiklikler yaptı
- Bu başlıklara dair davalar, verilen karardan itibaren 30 gün içerisinde açılmak zorunda. İdare Mahkemeleri de dava açılmasından itibaren 7 gün içerisinde incelemesini yapmak ve dava dilekçesini davalı idareye tebliğ etmek zorunda. Tebliğ süresinin de ortalama 7 gün olduğunu düşünürsek, davalı taraf dava dilekçesini tebliğ aldığı günden itibaren 15 gün içerisinde savunmasını yazmak (bir defaya mahsus 15 gün daha ilave süre verilebiliyor) zorunda. Savunmanın zamanında yapılmaması veya savunmanın mahkemeye ulaşması ile dosya "tekemmül" etmiş sayılıyor (TDK, Tekemmül: olgunlaşma, yetkinleşme). Savunmanın mahkemeye ulaşması ile mahkemenin 1 ay içerisinde davanın esası hakkında karar vermesi gerekiyor. Ara karar verilmesi, keşif, bilirkişi incelemesi veya duruşma yapılması söz konusu olduğunda ise bu işlemlerin "ivedilikle" yapılması ve yürütülmesi gerekiyor. **Buradaki ivediliğe dair ise net bir süre tanımlanmamış durumda.**

ÇED DAVALARI İVEDİ YARGILAMAYA KAPSAMINA ALINDI

- Mahkemenin davanın esası hakkında verdiği karara ise 15 gün içerisinde itiraz edilebiliyor, bir gün geciktirilemiyor. Temyiz yoluyla yapacağınız itirazı da Danıştay`ın 2 ay içerisinde değerlendirmek zorunda. Danıştay eğer kararın doğru olmadığını düşünürse "kesin" kararı verip tekrar idare mahkemesinde görüşülmeden davayı karara bağlayabiliyor. Yani Danıştay bu ivedi davalarda idare mahkemesinin yerine karar verebiliyor. Olağan usulde Danıştay`a yapılan temyiz başvurularına dair Danıştay temyiz başvurusunu kabul eder ve idare mahkemesinin verdiği kararı bozar ise konu tekrar idare mahkemesinde görüşülmesi ve yeni bir karar alınması gerekirdi. Bu düzenleme ile Danıştay`ın verdiği karar kesin olacak...
- 120 gün...

GÜNCEL ÖRNEKLER

- YIRCA
 - ÇED RAPORU 17.03.2014
 - PLAN YOK...
 - Acele Kamulaştırma
 - Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılştırılmasına Dair Kanun
 - Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünün yazısı

Madde 20 - (Değişik: 28/2/1995-4086/5 md.)

Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez. Bu alanlarda yapılacak zeytinyağı fabrikaları ile küçük ölçekli tarımsal sanayi işletmeleri yapımı ve işletilmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının iznine bağlıdır.

Zeytincilik sahaları daraltılamaz. Ancak, belediye sınırları içinde bulunan zeytinlik sahalarının imar hudutları kapsamı içine alınması halinde altyapı ve sosyal tesisler dahil toplam yapılaşma, zeytinlik alanının % 10'unu geçemez. Bu sahalardaki zeytin ağaçlarının sökülmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının fenni gerekçeye dayalı iznine tabidir. Bu iznin verilmesinde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı araştırma enstitülerinin ve mahallinde varsa ziraat odasının uygun görüşü alınır. Bu halde dahi kesin zaruret görülmeyen zeytin ağacı kesilemez ve sökülemez, İzinsiz kesenler veya sökenlerden ağaç başına ikimilyon liradan beşmilyon liraya kadar hafif para cezası alınır. Kesilen ve sökülen ağaçlar müsadere edilir.

RAPOR

Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'nün 20.08.2014 tarih ve 92061122,622-18356 sayılı yazı ekinde Yeşil Barış Hukuk Derneğinin 14/08/2014 tarihli dilekçesi ile Manisa İli, Soma İlçesi sınırları içerisinde kurulması planlanan Soma Kolin Termik Santrali (Kül Depolama Sahası, kömür hazırlama ve ilave stok sahası, kömür ocakları, hazır beton santralleri, Koloğlu-1 ve Koloğlu-2 Göletleri ve İsale Hatları) Projesi ile ilgili olarak rapor halinde bilgi ve belge talep edilmektedir.

Söz konusu demek tarafından istenen bilgi ve belgelerle alakalı sorulara sorulara ilişkin olarak;

1-Manisa İli, Soma İlçesi sınırları içerisinde kurulması planlanan proje ile ilgili olarak ÇED mevzuatı uyarınca Müdürlüğümüze herhangi başvuru alınmış ve mevzuatlarımız çerçevesinde ÇED için görüş verilmemiştir.

2-Mülkiyeti tüzel ve özel şahıslara ait proje alanındaki taşınmazların yer aldığı, başvurusu 450 MW kurulu gücünde Soma Kolin Termik Enerji Santrali kurulması olan alanlar Müdürlüğümüze zeytinlik olarak değerlendirilmiş ve Bakanlığımıza 17.06.2014 tarih ve 69335303/7161 sayılı yazımız ile 3573 sayılı Zeytinciliğin İslahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun ve bu Kanun'da değişiklik yapan 4086 sayılı Kanun Kapsamında bu zeytinlik alanlarda firmanın Termik Enerji Santrali kurulması talebinin uygun görülmediği bildirilmiştir.

3-Proje sahibi firma tarafından yapılan başvurulara ilişkin olarak, 13 ilde büyükşehir belediyesi ve 26 ilçe kurulması ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelelerde değişiklik yapılmasına dair kanun (Kanun No. 6360 Kabul Tarihi: 12/11/2012) yürürlüğe girmeden önce İl Özel İdare Müdürlüğü tarafından Müdürlüğümüze Manisa İli, Soma İlçesi, Yırca Mahallesi sınırlarında bulunan 450 MW kurulu gücünde Soma Kolin Termik Enerji Santrali kurulması ve Kül Depolama Alanı olarak kullanılacak alan ile ilgili olmak üzere iki ayrı başvuru halinde taşınmazların tarım dışı amaçla kullanılmak üzere Müdürlüğümüze başvuru yapılmıştır.

4- Manisa İli, Soma İlçesi, Yırca Mahallesi sınırlarında bulunan 450 MW kurulu gücünde Soma Kolin Termik Enerji Santrali kurulacak taşınmazlarda zeytinlik alanlar bulunmaktadır ve bu zeytinlik alanlarla ilgili olarak Bakanlığımız bilgilendirilmiş olup bu alanların 3573 sayılı Zeytinciliğin İslahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 2. ve 3. maddesi çerçevesinde ihdas edilmesine dair belgeye Müdürlüğümüz kayıtlarında rastlanmamıştır.

Baran BOZOĞLU

T.C.
MANİSA VALİLİĞİ
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

SAYI : 69335303 / 7161
KONU: Görüş

17/ 06 /2013

YEŞİL BARIŞ HUKUK DERNEĞİ
Asmalı Mescit Mahallesi İstiklal Cad. Kallavi Sok. No:1
BEYOĞLU/İSTANBUL

İLGİ : Bakanlığımızın 03.06.2014 tarih ve 92061122.622-43583 sayılı yazısı.

İlgi tarih ve sayılı yazı ekinde Yeşil Barış Hukuk Derneği 26/05/2014 tarihli dilekçesi ile İlimiz Soma İlçesi sınırları içerisinde 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 2. ve 3. maddesi çerçevesinde zeytin yetiştirmeye elverişli yabancı zeytinlik, fundalık ve makilik alanların bulunup bulunmadığı, bulunması halinde tespit edilerek haritalandırılan ve parsellenen alanlarla ilgili düzenlenen rapor ve belgelerin gönderilmesi ile bugüne kadar tahsis edilenlere ait bilgi verilmesini talep etmektedir.

İlimiz Soma İlçesi sınırlarında zeytinlik alanlar bulunmaktadır. Ancak 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 2. ve 3. maddesi çerçevesinde ihdas edildiğine dair belgeye Müdürlüğümüz kayıtlarında rastlanmamıştır.

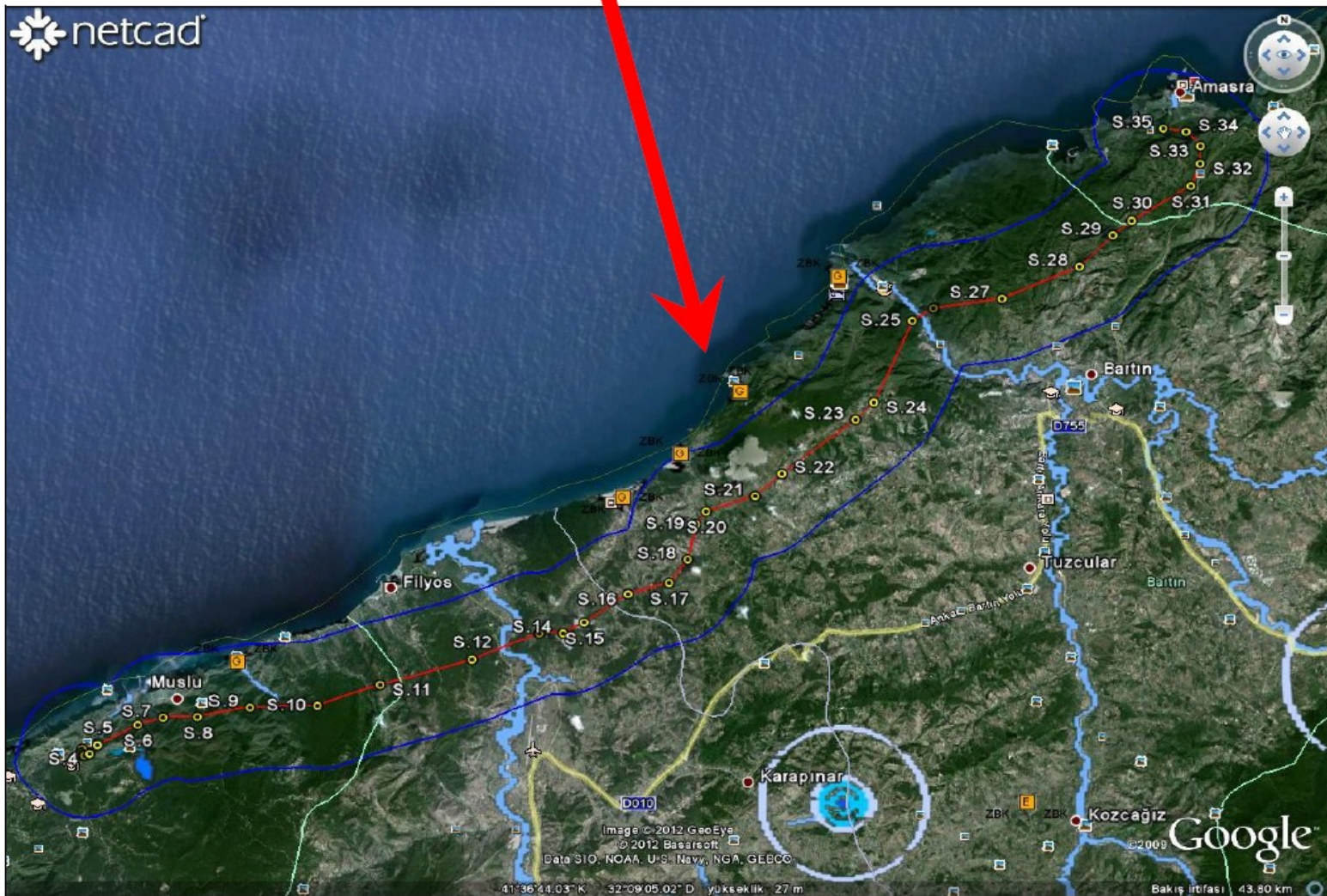
Söz konusu talebe konu Manisa İli, Soma İlçesi, Yırca Mahallesi sınırlarında bulunan 450 MW kurulu gücünde Soma Kolin Termik Enerji Santrali kurulacak taşınmazların tarım dışı amaçla kullanılmak üzere Müdürlüğümüze başvuru yapılmış ve ekte listesi bulunan ve şahıslara ait taşınmazlar Müdürlüğümüzce zeytinlik olarak değerlendirilmiş, Manisa İl Özel İdaresine 04.03.2014 tarih ve 69335303/2982 sayılı yazımız ile 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun ve bu Kanun'da değişiklik yapan 4086 sayılı Kanun Kapsamında Termik Enerji Santrali kurulması talebinin uygun görülmediği bildirilmiştir. Bilgilerinize rica ederim.

Hasan ÇEBİ
Vali a.
İl Müdürü

ÇEVRE KANUNU

- e) Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecine başlamadan veya bu süreci tamamlamadan inşaaata başlayan ya da faaliyete geçenlere yapılan proje bedelinin yüzde ikisi oranında idarî para cezası verilir. Cezaya konu olan durumlarda yatırımcı faaliyet alanını eski hale getirmekle yükümlüdür.
- Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde verdikleri taahhütnameye aykırı davrananlara, her bir ihlal için 10.000 Türk Lirası idarî para cezası verilir.

BARTIN AMASRA

Yılmaz Tunç / Bartın Milletvekili

“Bu hat Hema termik Santrali için yapılmamaktadır. Bartın Organize Sanayi Bölgesi ile Bartın’ın ilçe ve beldelerinin elektrik ihtiyacını karşılamak için yapılmaktadır. Bu hatta 43 bin ağaç kesilmeyecektir”

1 Aralık 2014- Bartın

**TEİAŞ
TÜRKİYE ELEKTRİK İLETİM A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**380 kV
Zetes-Amasra TES (HEMA)
Enerji İletim Hattı
Nihai ÇED Raporu**

ZONGULDAK İLİ KİLİMLİ VE ÇAYCUMA İLÇELERİ; BARTIN MERKEZ VE AMASRA İLÇELERİ

MART 2013

Baran BOZOĞLU

3. HAVALİMANI ÇED'İ

- 7650 hektar alanın 6172 hektarı orman, %80'i orman. ÇED Raporu'nun ilk halinde 2,5 Milyon ağaç yazıyordu...
- 70'İ AŞKIN SULAK ALAN

ÖNLEMLERDEN BAZI ÖRNEKLER

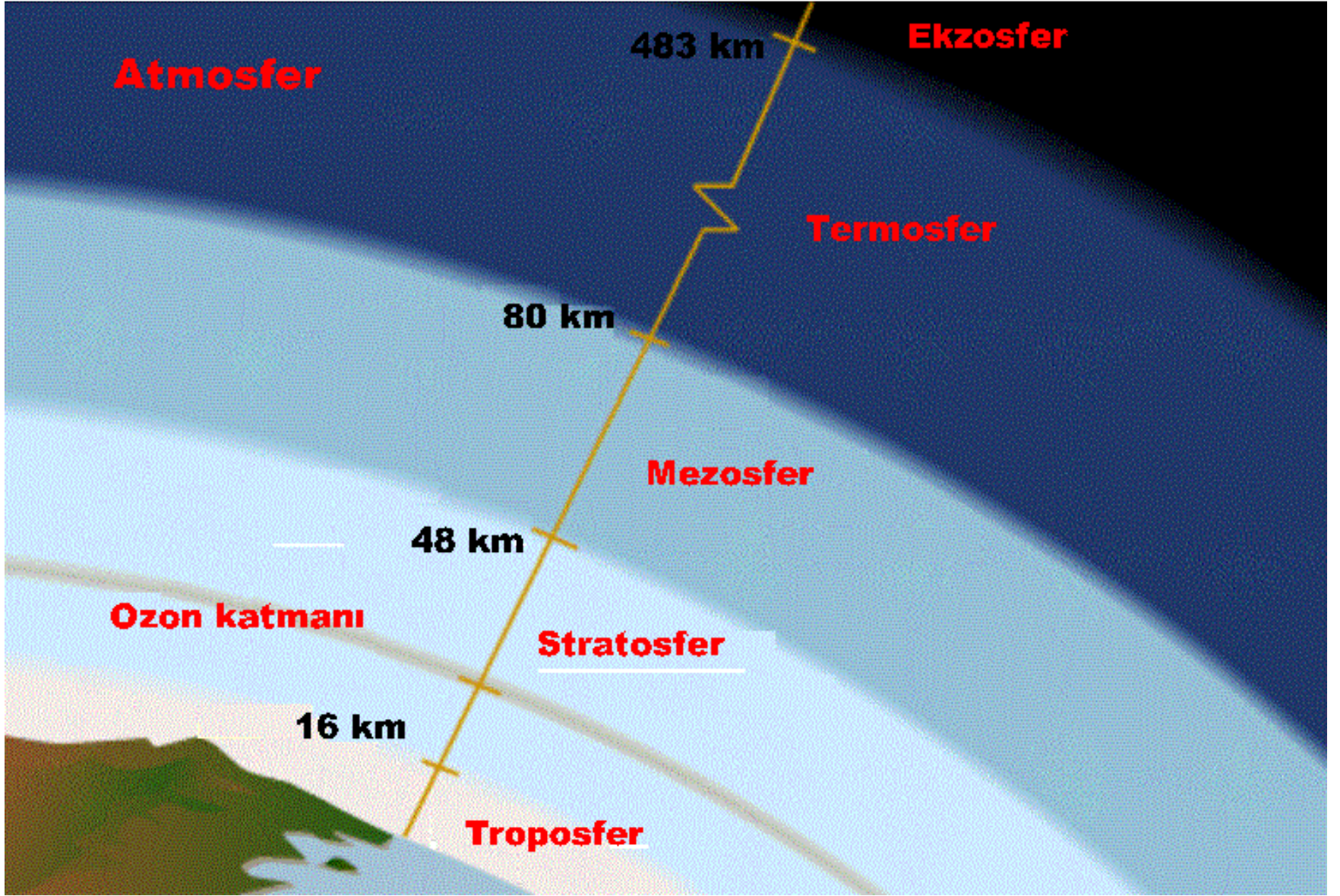
- Ayrıca topografik değişimler neticesinde yüzeysel akışlarla içme suyu kaynaklarının kirlenmesinin önüne geçilmesi için **gerekli önlemler** alınacaktır.
- Kuş çeken bu unsurların ortadan kaldırılması/giderilmesi için alınabilecek önlemler aşağıdadır.
 - Kuşları çeken yiyecek, içecek, vb. kaynaklar ortadan kaldırılmalıdır.
 - Kuşların; fare, köstebek, solucan, örümcek ve her çeşit böceklerle beslendiği dikkate alınarak, hava alanı sahalarında otla mücadele titizlikle yürütülmelidir.
 - **Su havuzları, su birikintileri, bataklık araziler, yok edilmeli, kurutulmalı, pis su akıntılarının üzeri mutlaka kapatılmalıdır.**
- 4 etap halinde yapılması planlanan İstanbul 3. Havalimanının PAT sahaları için ortalama 105 m kotuna göre dolgu yapımı düşünüldüğünde Alt Yapı Yatırımları Genel Müdürlüğünden alınan verilere göre yaklaşık 2.500.000.000 m3 dolguya ihtiyaç olduğu öngörülmektedir.
- (Bayındır Barajı 6 Milyon m3) 417 adet bayındır barajı kadar beton...
- **...Proje inşaat aşamasında bu yapay geçici su birikintilerinin suları, kullanma ve sulama suyu olarak kullanılacaktır. Daha sonra hafriyat ve dolgu malzemesi ile doldurulacaktır. Dolayısıyla sulak alan vasfını yitirecektir. Bu alanlar ve yakınlarındaki sucul yaşam ve canlı yaşam yok olacaktır.**

3. HAVALİMANI ÇED'İ

- "Proje kapsamında yapılması planlanan ünitelerin (pist, apron, üst yapılar vb.), yapılacağı alanda hafriyat çalışmaları ile **doğal ekosistem** (orman alanları, 70 adet canlı yaşamı barındıran büyüklü küçüklü su birikintileri, akar ve kuru dereler, tarım alanları, mera alanları) **ortadan kaldırılacaktır.** Böylece ünitelerin inşa edilmesiyle birlikte bu alanların doğal bitki örtüsü ve doğal özelliği ortadan kalkmış olacaktır."
- "Havalimanı proje alanı içinde kalan Kulakçayırı hem tarihi değeri hem de Ekolojik değeri bakımından bölge için önemli bir konumdadır. Kulakçayırı balık çeşitliliği bakımından da oldukça zengindir. Ancak proje inşaat aşamasında bu yapay su birikintilerinin suları, kullanma ve sulama suyu olarak kullanılacaktır. Daha sonra hafriyat ve dolgu malzemesi ile doldurulacaktır. **Dolayısıyla sulak alan vasfını yitirecektir.** Bu alanlar ve yakınlarındaki sucul yaşam ve canlı yaşam yok olacaktır. "

3. HAVALİMANI ÇED'İ

- *İSTANBUL BOĞAZINI DOLDURACAK KADAR, 2 MİLYAR 500 MİLYON METREKÜP DOLGU YAPILACAK!!!*
- *Bir futbol sahasının (ortalama 7500 metrekare) üzerine bu dolgu yapılırsa, 333 km yükseklik elde ediliyor. Everest'in yüksekliği 8,8 km.*

3. HAVALİMANI

- Terkos gölü havzasını besleyen Ceko deresi ve devamındaki adı Üstülük deresi olan dere ile Yeni köy deresinin bir kısmı ve Alibeyköy havzasını besleyen Çıplak deresi, Malkoç deresi ile Çiftepınar deresi tahrip edilecektir.

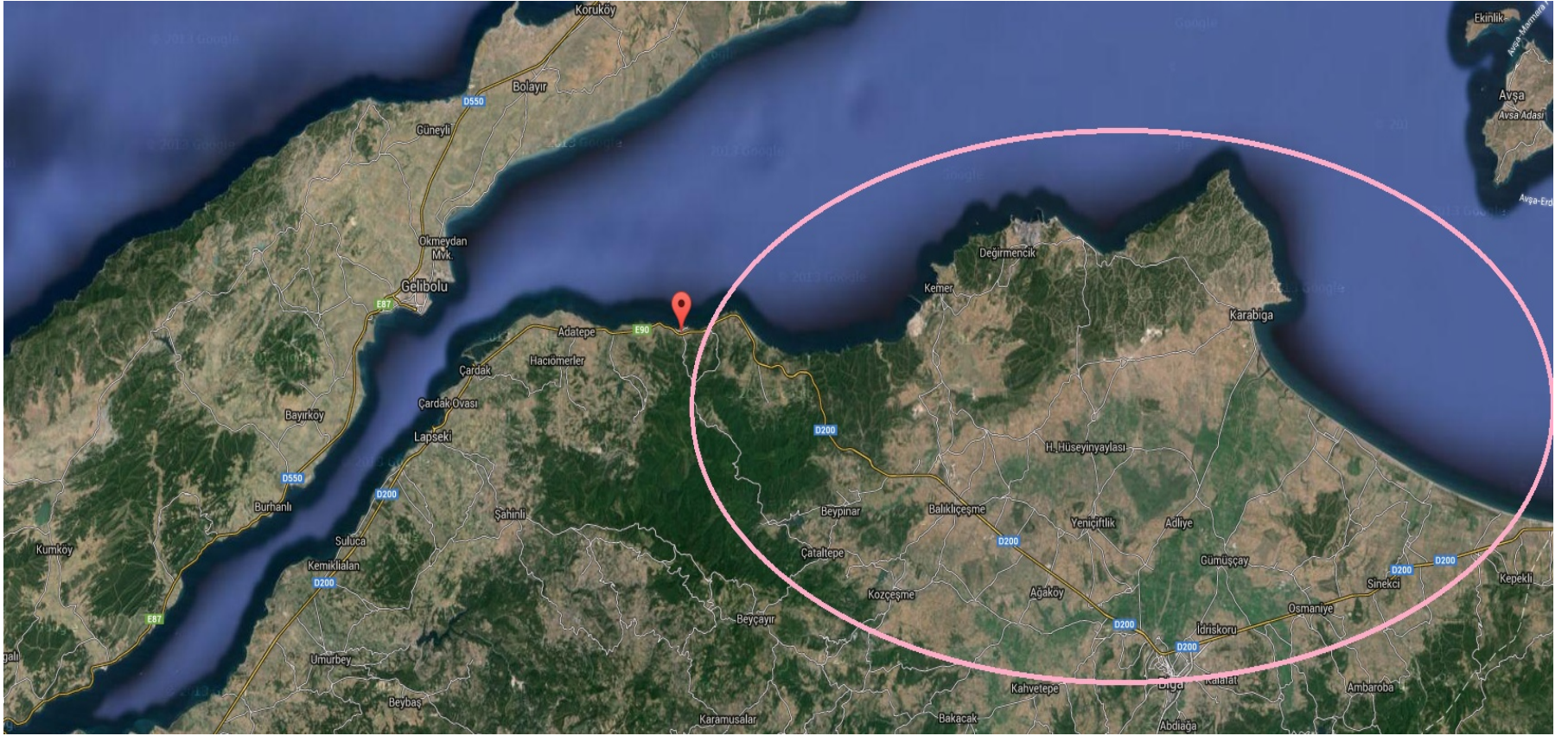
ÇANAKKALE ÇEVRE DÜZENİ PLANI

8.10.5. ENERJİ ÜRETİM ALANLARI

8.10.5.1. BU ALANLARDA ENERJİ ÜRETİM TESİSLERİNE BAĞLI YAN TESİSLER, KJYI YAPILARI VE DEPOLAMA ALANLARI İLE BUNLARIN ÜRETİMİNDEN KAYNAKLANAN ATIKLARIN HAMMADDE OLARAK KULLANILDIĞI ENTEGRE SANAYİ FAALİYETLERİ YER ALABİLİR.

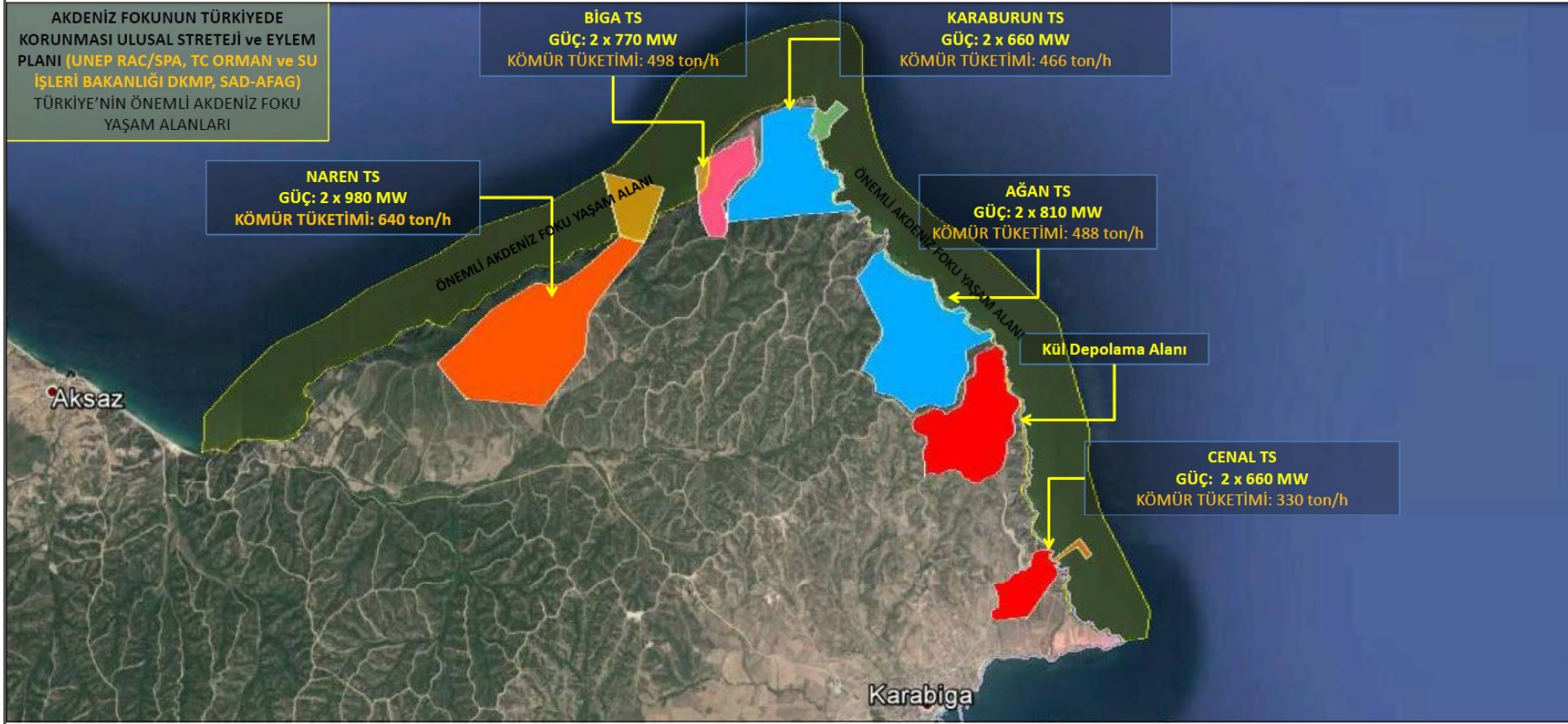
8.10.5.2. BÖLGEDE TESİSLEŞMİŞ OLANLARIN HARİCİNDE, ÇANAKKALE İL SINIRI İLE ŞEVKETİYE YERLEŞİMİ ARASINDAKİ KIYI BANDININ DIŞINDA KALAN PLANLAMA ALANINDA, İTHAL KÖMÜRE DAYALI TERMİK SANTRAL KURULUMUNA İZİN VERİLMEZ.

PLANLAMA ALANI BÜTÜNÜNDE YERLİ KÖMÜRE DAYALI TERMİK SANTRAL TALEPLERİ BAKANLIKÇA DEĞERLENDİRİLEBİLİR. ANCAK BU DEĞERLENDİRMENİN YAPILABİLMESİ İÇİN TALEBE KONU HER BİR YERLİ KÖMÜR REZERVİNİN AYRI AYRI 40 MİLYON TON OLMASI, BU REZERVİN MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE BELGELENMESİ VE BU REZERVİN SADECE TALEBE KONU SANTRAL ALANINDA KULLANILMASI GEREKMEKTE OLUP BU TALEPLERDE ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU TARAFINDAN LİSANS VERİLMİŞ OLMASI VE İLGİLİ KURUM-KURULUŞ GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI ZORUNLUDUR.

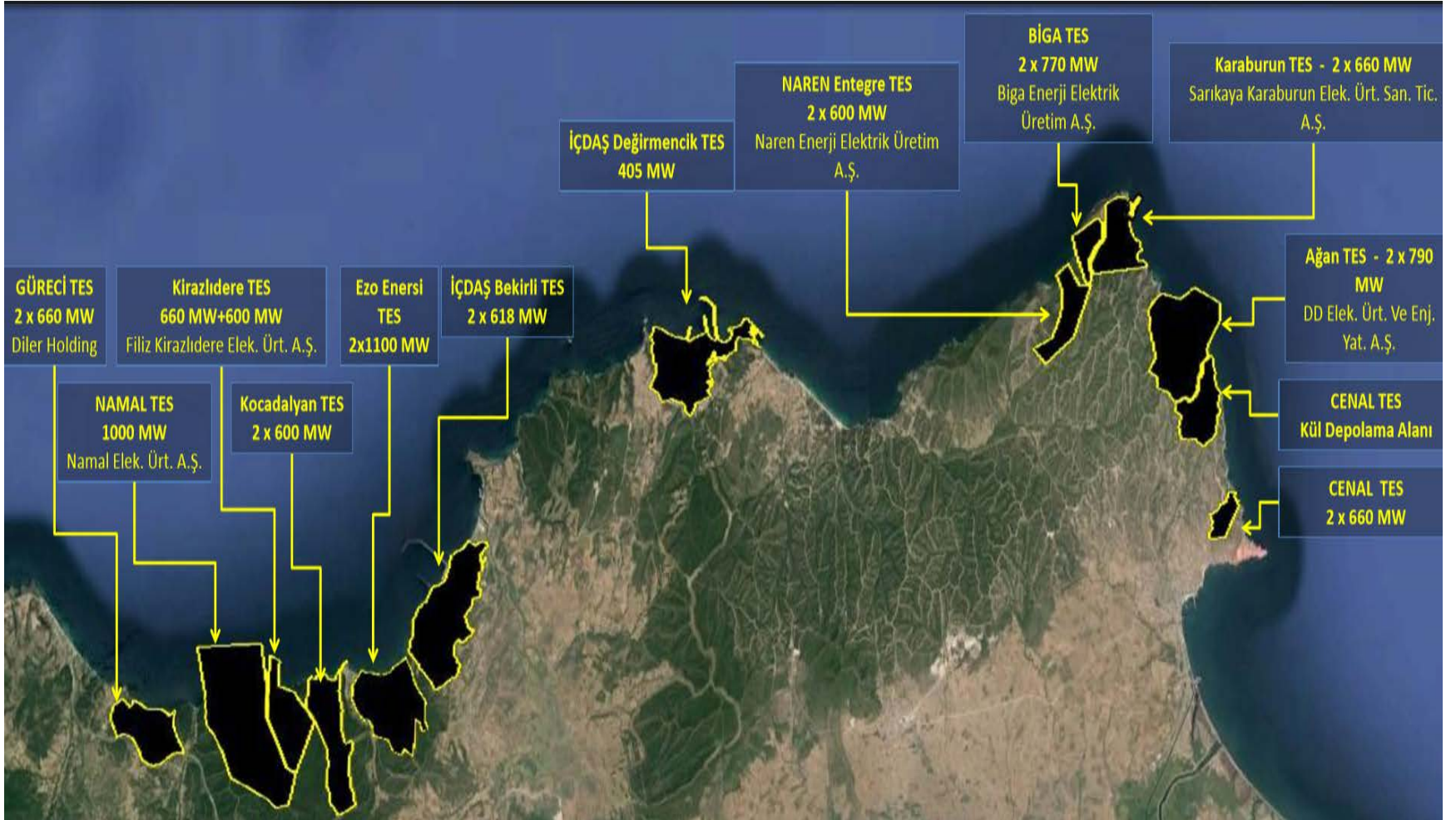

Baran BOZOĞLU

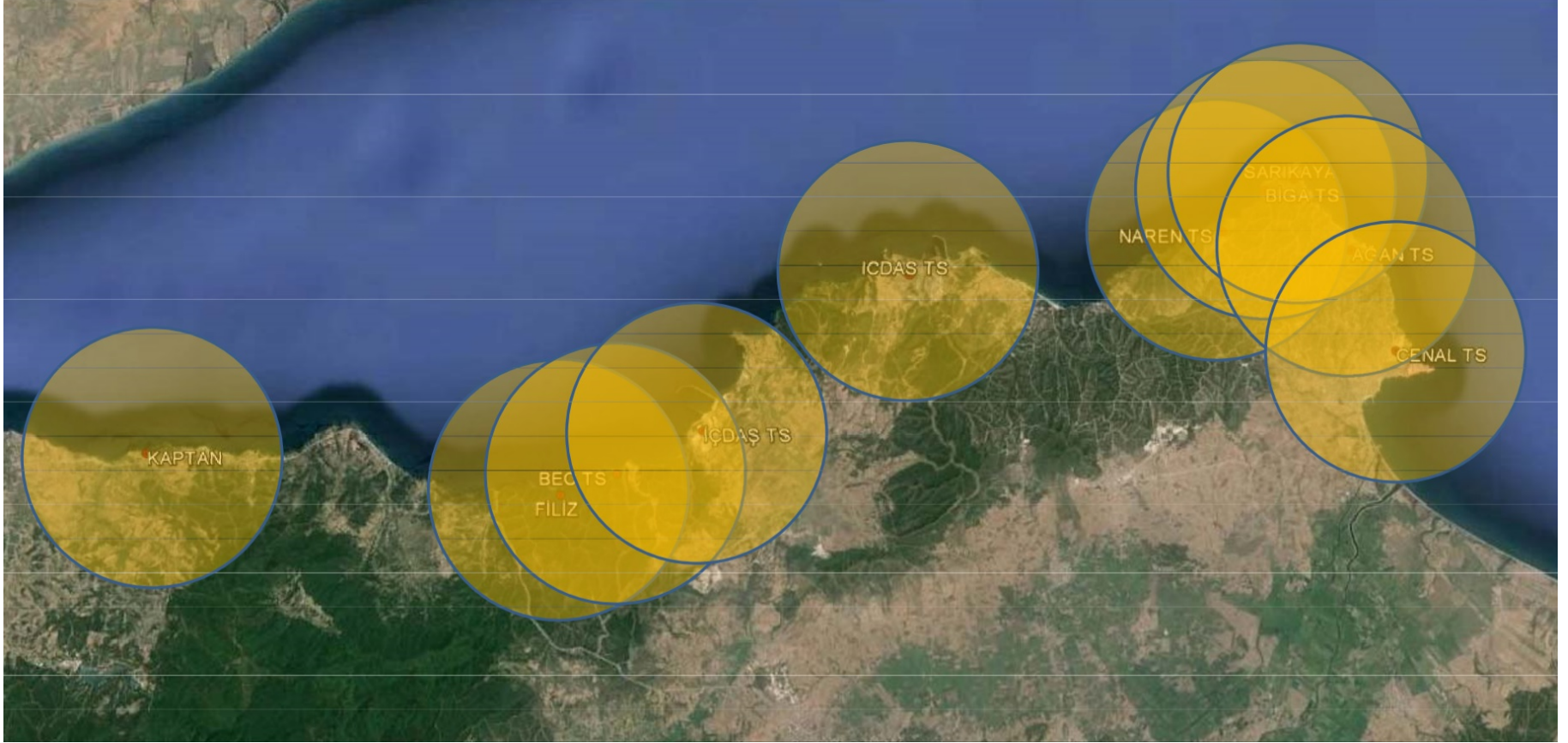
KARABİGA

ETKİ ALANLARI

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU

- ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL ETTİ! 22 MAYIS 2014 GEREKÇELİ KARAR 1 YIL SONRA YAYIMLANDI!
- "GEÇİCİ MADDE 8 - (1) EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine, bunların **özelleştirilmeleri hâlinde de geçerli olmak üzere**, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve **çevre mevzuatı açısından** gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla **31/12/2018 tarihine kadar süre tanınır**. Bu sürenin **üç yıla kadar uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir**. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak bu gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 Sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde, bunların özelleştirilmeleri hâlinde de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz, idari para cezası uygulanmaz."

SONUÇ YERİNE

Baran BOZOĞLU

ÖNERİ

- Uzun Vadeli Doğa ve Kamu Yararı Gözetilen Planlama!
- HUKUK!
 - KURUMSAL ALT YAPI İÇİN TEKNİK OLARAK GÜÇLÜ BİR ÇEVRE BAKANLIĞI
 - STRATEJİK ÇED
 - HAVZA PLANLAMA
 - TEKNOLOJİ

TEŐEKKÜRLER

www.baranbozoglu.com

E-mail: baranbozoglu@gmail.com

Twitter: @baran_bozoglu